MARNIX
HET ROTTERDAMSE
GYMNASIUM

SAMEN WERKEN AAN PERSOONLIJKE ONTWIKKELING!

Schoolplan 2019-2023

INHOUDSOPGAVE

Inleiding 4
De koers in een notendop 6
1. Het Marnix Gymnasium 8
Historie 8
Identiteit 10
Gymnasiale vorming 11
2. Theoretisch kader – onze aanpak 12
Waarderend perspectief 12
De drie doeldomeinen van onderwijs 14
3. Verkennen: kernwaarden 16
4. Verbeelden: missie en visie 18
5. Vormgeven: ambities 24
6. Verankeren: stappenplan 33
7. Onderwijs 42
Curriculum en Onderwijsontwikkeling 42
Talentontwikkeling 46
Toets beleid 49
Taalbeleid 49
Burgerschap 50
Doorlopende leerlijn en aansluiting basisscholen en vervolgonderwijs 52
Onderwijstijd 54
ICT 54
8. Pedagogisch-didactisch klimaat 55
Transformatieve school 56
Veiligheid 57
Leerlingparticipatie 57
9. Leerlingbegeleiding 58
Mentoraat 58
Leerlingvolgsysteem 59
Extra zorg en schoolondersteuningsprofiel 60
10. Personeelsbeleid 62
Visie 62
Werving en begeleiding nieuwe docenten 64
Scholing en ontwikkeling 64
Gesprekscyclus 66
Personeelszorg 66
Levensfase- en leeftijdsgericht personeelsbeleid 67
Professioneel statuut 67
11. Kwaliteitszorg 68
Kwaliteitszorg intern 68
Kwaliteitszorg extern 69
12. Financiën 70
Financiële kengetallen 70
Externe geldstromen 71
13. Tot slot 72
14. Bronnen 72

INLEIDING

Op de eerste dag van het schooljaar 2018-2019 wandelden we in duo's door het Essenburgpark naast de school en spraken we over onze drijfveren voor het onderwijs. Waarom staan we voor de klas? Waar doen we het voor, of eigenlijk: wat willen we onze leerlingen meegeven? Deze vragen kwamen niet zomaar uit de lucht vallen. Het schoolplan 2015-2019 liep ten einde en dat was een mooi moment om gezamenlijk een nieuwe stip op de horizon te zetten. We voerden met elkaar een goed gesprek over waar wij als school voor staan en wat wij onder goed onderwijs verstaan. En ook wat we nog zo graag voor onze leerlingen en onszelf zouden willen. Daarmee schetsten we de eerste contouren van het schoolplan zoals dat nu voor u ligt. Dit schoolplan is dan ook tot stand gekomen in een gezamenlijk proces, waarbij alle medewerkers en zowel leerlingen als ouders, het Curatorium en de MR betrokken zijn geweest. In dit proces zijn gaandeweg tijdens meerdere momenten de bouwstenen verzameld voor een nieuwe richting. Ons uitgangspunt is dat we een goede school zijn. Alle kengetallen, zowel onderwijskundig als financieel, als ook alle tevredenheid enquêtes onder ouders, leerlingen en personeel, getuigen daarvan. Daar zijn we trots op. We realiseren ons echter ook dat dit maar cijfers zijn en dat niet alles meetbaar is. Dat we een goede school zijn moet vooral merkbaar zijn, voor leerlingen, medewerkers en ouders.
Lag in het vorige schoolplan de nadruk vooral op kwalificatie en goede resultaten door meer opbrengstgericht te werken en de rol van de docent centraal te stellen, nu kiezen we meer voor een brede gymnasiale vorming van de leerling door naast het cognitieve deel van leren ook veel aandacht aan de persoonlijke, sociale, maatschappelijke en culturele ontwikkeling van onze leerlingen te besteden. Daarbij vormen de talenten van onze leerlingen en medewerkers het uitgangspunt. Belangrijk ook is dat we de school als gemeenschap zien, als een belangrijke ontmoetingsplaats waar leerlingen en medewerkers met en van elkaar leren, elkaar respecteren en elkaar stimuleren om uit te groeien tot de unieke en waardevolle persoon die ieder mens is.
Het schoolplan is tot stand gekomen vanuit het waarderend perspectief (hoofdstuk 2). We hebben een verkenning gedaan van de huidige situatie (hoofdstuk 3) en daarna onze dromen geformuleerd voor de toekomst (hoofdstuk 4). Deze zijn verwoord in de missie en de visie. In hoofdstuk 5 hebben we onze ambities geformuleerd. De komende jaren gaan we met elkaar aan de slag om deze vorm te geven en te verankeren.

Daartoe is een stappenplan geschreven (hoofdstuk 6). In de hoofdstukken 7 t/m 12 wordt beschreven hoe we vorm geven aan ons onderwijs, pedagogisch-didactisch klimaat, de leerlingbegeleiding, het, personeelsbeleid, de kwaliteitszorg en het financieel beleid.
Binnen de vaksecties zullen onze docenten het schoolplan gebruiken bij het afronden van de sectieplannen. Het schoolplan past binnen de vijf pijlers van het CVO Visieplan: Goed onderwijs voor het leven, Vernieuwend onderwijs, Inclusieve identiteit, Professioneel & lerend en Met plezier samen sterk. Het is gezamenlijk en actief tot stand gekomen en nodigt uit om ook als zodanig gebruikt te blijven worden.
Ik hoop van harte dat dit schoolplan voor de komende jaren zowel een inspiratiebron als een anker zal zijn.
Mijn dank gaat uit naar eenieder die bijgedragen heeft aan de totstandkoming van dit schoolplan.
Dit schoolplan is vastgesteld door de MR op 12 september 2019.

September 2019,

Yolande de Beer

Rector

DE KOERS IN EEN NOTENDOP

Dit schoolplan bevat tien richtinggevende uitspraken die de koers van de school voor de komende vier jaar zullen bepalen:

1. Op het Marnix kiezen we voor ons talent: doen waar je goed in bent geeft energie.
2. Op het Marnix hoort iedereen erbij.
3. Op het Marnix wordt gewerkt vanuit waarderend perspectief.
4. Op het Marnix wordt op alle organisatieniveaus samengewerkt.
5. Op het Marnix bieden we begeleiding bij het overwinnen van obstakels in het leerproces en extra uitdaging aan leerlingen die dat nodig hebben.
6. Op het Marnix wordt het onderwijs meer inhoudsgericht en minder toetsgericht.
7. Op het Marnix speelt de buitenschoolse leefwereld een grote rol in de dagelijkse lespraktijk.
8. Op het Marnix ontwikkelen we een cultuur van gespreid leiderschap.
9. Op het Marnix streven we naar diversiteit onder leerlingen en personeel.
10. Op het Marnix zijn visie, gedrag, beleid en uitvoering in overeenstemming met elkaar.

Deze richtinggevende uitspraken kunnen worden samengevat in drie kernwaarden:
Persoonlijke ontwikkeling, Verantwoordelijkheid en Verbondenheid

Zij leiden samen tot onze missie:
We zijn een categoraal gymnasium dat met oog voor waardevolle tradities eigentijds gymnasiaal onderwijs biedt aan intelligente kinderen uit alle culturele en sociale lagen van de bevolking, opdat zij samen groeien in hun persoonlijke ontwikkeling en talentontwikkeling.

Onze visie:
Samen werken aan persoonlijke ontwikkeling!

Marnixleerlingen:

- ontwikkelen kennis en vaardigheden op het niveau dat nodig is voor een succesvolle vervolgopleiding aan de universiteit. We dagen hen uit hun intelligentie, zelfstandigheid en talenten optimaal te benutten;
- ontwikkelen hun persoonlijkheid. We nodigen hen uit zich bewust te worden van hun persoonlijke eigenschappen en begeleiden hen bij de ontwikkeling ervan;
- worden voorbereid op deelname aan de (internationale) samenleving. We stimuleren hen verantwoordelijkheid te nemen voor zichzelf en hun omgeving.

1. HET MARNIX GYMNASIUM

Historie

Het Marnix Gymnasium is opgericht in 1903 door de "Vereeniging voor Middelbaar Onderwijs en Voorbereidend Hoger Onderwijs op Gereformeerden Grondslag". De school startte in een gebouw aan de Jonker Fransstraat en trok in die tijd leerlingen uit de hele provincie. In 1927 kreeg de school een nieuw gebouw aan het Henegouwerplein. Sinds 2011 wordt een deel van de lessen van het Marnix weer in dit gebouw gegeven, maar de hoofdlocatie bevindt zich sinds 1977 aan de Essenburgsingel. Sindsdien zijn er vele verbouwingen geweest om het gebouw aan te passen aan de veranderende eisen van het onderwijs. In 2020 zal opnieuw een verbouwing starten om het gebouw beter geschikt te maken voor verschillende onderwijsvormen, zoals het werken in kleinere groepen of juist in collegevorm. Daardoor zullen alle lessen ook weer op één locatie gegeven kunnen worden.

Door de jaren heen heeft het Marnix Gymnasium zich steeds weten te handhaven als categoraal gymnasium, o.a. in de jaren '70 en opnieuw in de jaren '90, tegen de toenmalige tendensen in om grote scholengemeenschappen te vormen vanuit het oogpunt van efficiency. In het afgelopen decennium is het Marnix erin geslaagd prima onderwijsresultaten te combineren met een zeer gezond financieel beleid. Het bewijst daarmee in alle opzichten de waarde van de zelfstandige status van de school. Het Marnix is de oudste school binnen het huidige bestuur CVO en ook de enige nog in haar oorspronkelijke vorm van categoraal gymnasium.

Identiteit

Het Marnix Gymnasium is een categoraal gymnasium dat leerlingen opleidt voor het wetenschappelijk onderwijs. Het is een open christelijke school en maakt deel uit van de Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Rotterdam (CVO). De school staat open voor leerlingen en medewerkers uit alle lagen van de bevolking en van alle culturen en levensovertuigingen. Met haar ruim honderd jaar geschiedenis kent de school vele mooie tradities, zoals je die van een categoraal gymnasium ook verwacht. Voorbeelden zijn de leerlingenbond CGB met al zijn activiteiten en de goed bezochte muziek- en theateravonden. Het Marnix koestert deze tradities. Tegelijkertijd is het Marnix ook een eigentijdse school, die zich in een grootstedelijke omgeving ontwikkeld heeft tot een sterke en stabiele school, waar leerlingen uit alle lagen van de bevolking zich veilig voelen en hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen.

In de afgelopen tien jaar is de school een grootstedelijk gymnasium geworden met 60% leerlingen uit Rotterdam en 40% uit de regio daaromheen. De school ademt qua sfeer het diverse en creatieve karakter van de stad Rotterdam. Daardoor is de school ook steeds in ontwikkeling en altijd op zoek naar wat leerlingen in deze tijd boeit, uitdaagt en verder brengt. Het Marnix wil dan ook een ontmoetingsplaats zijn waar leerlingen en medewerkers met en van elkaar leren, elkaar respecteren en elkaar stimuleren om uit te groeien tot de unieke en waardevolle persoon die ieder mens is. We zien de school daarbij nadrukkelijk als een gemeenschap, waarin eenieder naast het eigenbelang ook het belang van de ander(en) onderkent en respecteert.

De identiteit van de school komt praktisch tot uiting in de aandacht voor bezinning. Tijdens lessen, vaak aan het begin van de dag, nemen docenten tijd om stil te staan bij belangrijke dingen in het leven of gebeurtenissen in de wereld. Door hierover met elkaar in gesprek te gaan willen we elkaar inspireren en met elkaar nadenken over achterliggende vragen zonder elkaar een mening op te dringen. Personeelsleden en leerlingen worden zoveel mogelijk betrokken bij de vormgeving van onze identiteit. Dat is met name zichtbaar in de jaarlijkse kerstviering in de Pelgrimvaderskerk in Delfshaven en Paasactie voor een goed doel. Daarnaast volgen alle leerlingen het vak Levensbeschouwing. Hierin komen naast levensvragen ook morele vraagstukken aan de orde en wordt aandacht besteed aan de verschillende levensovertuigingen. Leerlingen maken kennis met verschillende visies en overtuigingen en kunnen zo, zich hieraan scherpend en spiegelend, hun eigen levensvisie ontdekken.

Gymnasiale vorming

Onze school combineert klassieke vorming met eigentijds onderwijs. Klassiek in de nadruk op het belang van kennis en van algemene en culturele ontwikkeling, maar eigentijds in de inhoud van het onderwijs, in de verwevenheid van de onderwijsinhoud met de maatschappij, en in de toepassing van verschillende onderwijsvormen. Het gymnasiale karakter van de school komt vanzelfsprekend tot uiting in de lessen in de klassieke talen en culturen. Door het vertalen van Latijnse en Griekse teksten leren leerlingen analytisch denken. Ze ontdekken de ideeën van de klassieken die aan de basis van onze cultuur en wetenschap liggen. Maar er zijn ook veel gymnasiasten met een uitgesproken belangstelling en aanleg voor de natuurwetenschappen. Naast Natuurkunde, Scheikunde en Biologie biedt de school in de onderbouw dan ook Research & Development en in de bovenbouw Wiskunde D en Informatica.

Op landelijk niveau maakt de school deel uit van de Stichting Het Zelfstandige Gymnasium (SHZG), samen met 40 andere categorale gymnasia. Dit houdt onder andere in dat we werken vanuit de door die stichting geformuleerde gymnasiale uitgangspunten:

1. Het gymnasium bereidt leerlingen voor op hetwetenschappelijk onderwijs; Het gymnasium biedt eigentijds onderwijs;
2. Het gymnasium biedt onderwijs op hoog intellectueel niveau;
3. Het gymnasium levert een bijdrage aan de borging van de klassieke cultuur;
4. Het gymnasium levert een bijdrage aan de borging van het Europese erfgoed;
5. Het gymnasium biedt talentvolle leerlingen optimale mogelijkheden zich te ontplooien;
6. Het gymnasium biedt leerlingen een veilige leeromgeving.

2. THEORETISCH KADER – ONZE AANPAK

Waarderend perspectief

Bij de start van het plannen maken voor nieuw schoolbeleid cq. schoolplan hebben we gekozen te werken vanuit het waarderend perspectief. De methodiek van waarderend onderzoek, ook wel appreciative inquiry * genoemd, gaat er vanuit dat een verandering of ontwikkeling eerder succesvol zal zijn en gemakkelijker in gang wordt gezet door vragen te stellen over de kracht van een organisatie. Waarderend onderzoek gaat uit van het principe 'leren van het verleden, ontwikkelen op successen, krachten en gedeelde waarden'. Het gaat uit van het resultaat, waar willen we naartoe, en van de krachten in de organisatie in plaats van de tekortkomingen. Wat willen we WEL? Dat wil niet zeggen dat het onderzoek en de bevindingen niet kritisch zijn, of niet benoemen wat er niet goed gaat; de focus is echter bewust ontwikkelings- en oplossingsgericht. Grondlegger van het waarderend onderzoek is David Cooperrider. Hij heeft deze theorie uitgewerkt in de jaren tachtig van de vorige eeuw. Zijn methode kent vier fasen:

Verkennen - Discovery: Wat is de situatie nu (met aandacht voor wat er wel goed gaat en wat wordt ervaren als de krachten en gedeelde waarden in de organisatie)?

Verbeelden - Dream: Waar willen we over vier jaar staan, wat is het gewenste en gedroomde plaatje?

Vormgeven - Design: Welke concrete acties en tussentijdse resultaten zijn er nodig om tot het ideaalplaatje te komen?

Verankeren - Destiny: Wat is er nodig om de resultaten te borgen?

De drie doeldomeinen van onderwijs

Een tweede belangrijk kader voor de ontwikkeling van dit schoolplan is hetgeen Gert Biesta* geschreven heeft over goed onderwijs. Hij schrijft: goed onderwijs gaat niet over leren, maar over onderwijzen. 'If you stand for nothing, you will fall for anything', luidt zijn favoriete spreekwoord. Als je niet weet waarvoor je staat, dreig je voortdurend overspoeld te worden door de waan van alledag en door ontwikkelingen die vanzelfsprekend lijken, maar dat helemaal niet zijn. Discussies in het onderwijs worden vooral gevoerd in termen van meten en weten. Daarin zijn we doorgeschoten. Je kunt niet alles meten. Verantwoording afleggen is belangrijk, maar als dat een kwestie van afrekenen wordt dan wordt het contraproductief. De onderliggende en allesbepalende vraag is de normatieve vraag van goed onderwijs: wat willen we kinderen meegeven? Wat is het doel van ons onderwijs? En wat is de bedoeling van het onderwijs?

Biesta geeft hierbij ook aan dat de vraag naar goed onderwijs niet beantwoord kan worden in termen van leren. In de huidige tijd kunnen kinderen overal en op elk moment leren, maar naast het aanbieden en verwerven van vaardigheden (kwalificatie) is onderwijs ook altijd een proces van socialisatie (kinderen en jongeren worden deel van tradities en praktijken) en persoonsvorming (de vorming van een persoon in relatie tot zichzelf en de maatschappij). De uitdaging van het onderwijs is om al die domeinen te verzorgen en bij elkaar te houden. De vraag wat willen we bereiken geldt voor al deze drie domeinen. De uitdaging is om alle drie de domeinen met elkaar in balans te brengen. Dat betekent dat we in het onderwijs voortdurend driedimensionaal moeten denken. Als je inzet op het een, bijvoorbeeld kwalificaties, dan heeft dat altijd consequenties voor socialisatie en persoonsvorming.

Hoe komen we tot die gewenste balans? Volgens Biesta vraagt dat om waardeoordelen over wat we als een goed mens-zijn beschouwen en wat we een wenselijke manier van samenleven vinden. Zijn voorspelling is dat een aantal belangrijke kwesties over vijftig jaar ook nog speelt: democratie, ecologie en de zorg voor elkaar, omdat ze met ons leven en samenleven te maken hebben. Dit zijn vraagstukken waarover de kennis niet zomaar veroudert. Goed onderwijs is maatschappelijke ontwikkelingen kritisch bevragen en mogelijkheden scheppen voor kinderen en jongeren om aan die bevraging deel te nemen. Goed onderwijs is deel van een groter vormingstraject en nooit louter een technische kwestie. Als je leerlingen leert lezen en schrijven is de logische vervolgvraag die we ons in het onderwijs moeten stellen: wat doe je daar dan mee? Gebruik je het alleen voor je eigen belang of zet je het in voor beter leven en samenleven? (Uit: Pols, Goed onderwijs en de cultuur van het meten van Gert Biesta).

Het antwoord op de vraag naar goed onderwijs begon voor ons dus met na te denken over wat we onze leerlingen willen meegeven en hoe we een balans vinden in kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. Ons antwoord hierop is uiteindelijk verwoord in de ambities die we ons stellen voor de komende jaren.

*Biesta is hoogleraar onderwijspedagogie, oud-lid van de Onderwijsraad en een belangrijke inspirator bij curriculum.nu

3. VERKENNEN: KERNWAARDEN

Uit alle gesprekken over wie wij zijn en wat wij willen komen vier conclusies helder naar voren. Deze conclusies geven een duidelijke richting aan voor wat we willen behouden en voor waar we in willen groeien:

- Kwalificatie en kwaliteit blijven belangrijk, maar we willen meer aandacht voor competenties als zelfvertrouwen, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.

- Er is behoefte aan meer ruimte voor persoonsvorming: meer maatwerk om talentontwikkeling te stimuleren, meer verantwoordelijkheid te krijgen, te geven en te nemen, meer creativiteit, meer in gesprek over het waartoe en waarom. Vertrouwen, openheid en autonomie zijn belangrijke voorwaarden om meer verantwoordelijkheid te krijgen, te geven en te nemen.

- De school als gemeenschap en als afspiegeling van de diversiteit van Rotterdam is en blijft belangrijk (we hebben de ander nodig in het proces van socialisatie en persoonsvorming).

- Eenheid in visie, gedrag, beleid en uitvoering (congruentie) is belangrijk: wat we voor leerlingen willen, willen we ook voor medewerkers en wat we van leerlingen verwachten, verwachten we ook van medewerkers.

De kernwaarden van onze school zijn dan ook:

Persoonlijke ontwikkeling,
Verantwoordelijkheid en Verbondenheid.

4.VERBEELDEN: MISSIE EN VISIE

Onze visie voor de toekomst hebben we verwoord in zes pijlers: Persoonlijke vorming en talentontwikkeling, De school als gemeenschap, De docent als onderwijsprofessional, Waarderend perspectief, Diversiteit en kansengelijkheid en Eenheid in visie, gedrag, beleid en uitvoering. Deze visie past in het strategisch visiedocument van CVO, zoals per pijler wordt aangegeven.

1. Persoonlijke vorming en talentontwikkeling

Het onderwijs op het Marnix leidt vanzelfsprekend op voor het gymnasiumdiploma, maar we willen meer. De adolescentiefase is een belangrijke ontwikkelfase in een mensenleven. We zijn ons ervan bewust dat we als school een grote vormende rol spelen in deze fase door hoe we ons onderwijs inrichten, welke vaardigheden we aandacht geven, hoe we met elkaar omgaan, het normatief kader dat we hanteren, de buitenlesactiviteiten die we bieden en de mate van verantwoordelijkheid en vrijheid die we leerlingen gunnen. We kiezen ervoor te werken vanuit de talenten van leerlingen. We streven ernaar dat leerlingen hun talenten ontdekken en op basis daarvan keuzes durven maken. We bieden hen mogelijkheden om hun talenten in te zetten bij activiteiten in en buiten de lessen. We streven ernaar dat leerlingen zo vroeg mogelijk verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen ontwikkeling en zo eigenaar worden van hun eigen leerproces. Het mentoraat wordt daar op ingericht. Deze pijler sluit nauw aan de bij de CVO-pijlers Goed onderwijs voor het leven en Vernieuwend onderwijs (CVO-visiedocument).

2. De school als gemeenschap

Het Marnix is een gymnasium in een grootstedelijke omgeving met een zeer diverse leerlingenpopulatie. De school is voor hen bij uitstek de plaats waar zij elkaar ontmoeten en elkaar leren kennen. We vinden het belangrijk om als school de plaats te zijn waar leerlingen leren omgaan met mensen die anders zijn dan zij. Daarnaast hebben mensen anderen nodig om zichzelf te leren kennen, om de eigen talenten en uitdagingen te ontdekken. Ook daarom hechten we veel belang aan de school als gemeenschap. Dat betekent dat er in principe in groepsverband lesgegeven wordt, met ruimte voor gedifferentieerd onderwijs, en dat er veel activiteiten zijn die de onderlinge samenhang versterken. Ouders maken ook deel uit van de school als gemeenschap. Een goede relatie tussen school en ouders bevordert de kansen en prestaties van een leerling. Daarom betrekken we de ouders bij het onderwijs- en leerproces, o.a. door Colloquia (gesprekken tussen leerling, ouders en mentor, waarin de leerling de regie heeft) en ouderavonden. Deze pijler sluit nauw aan op de CVO-pijler Met plezier samen sterk (CVO-visiedocument).

3. Diversiteit en kansengelijkheid

Als grootstedelijk gymnasium bieden we een veilige leeromgeving voor leerlingen van verschillende achtergronden en met verschillende behoeftes. We waarderen de diversiteit en zien het als kracht voor onze school. Diversiteit is meer dan alleen maar culturele/etnische diversiteit. Het verwijst ook naar verschillen in waarden, normen, attitudes, cultuur, leeftijd, geslacht, overtuigingen, fysieke kenmerken, seksuele geaardheid, sociaal- economische positie, kennis, vaardigheden tussen individuen in school, in de stad en in de samenleving. Tijdens de schooltijd groeit bij leerlingen de bewustwording ten aanzien van verschillen in persoonlijke omstandigheden en culturele achtergronden. Ze leren in te zien wat de waarde is van het accepteren en respecteren van verschillen en dat dit belangrijk is om in de maatschappij te kunnen functioneren. We zien voor de school een taak om kansen voor leerlingen te vergroten en kansengelijkheid te bevorderen. Dat betreft zowel de toegankelijkheid van de school als de wijze waarop de school vormgeeft aan het erkennen en waarderen van diversiteit. Met deze pijler sluiten we nauw aan bij de Inclusieve identiteit van CVO-scholen (CVO-visiedocument).

4. De docent is de onderwijsprofessional

Binnen het Marnix krijgen docenten de ruimte en het vertrouwen om het onderwijs zo vorm te geven dat zij hun eigen kwaliteiten en talenten optimaal kunnen benutten. Docenten dragen vanuit een positief-pedagogische houding bij aan leerresultaten, motivatie en tevredenheid van leerlingen. Zij beschikken over een grote vakkennis en zijn in staat tot transformatief handelen, waardoor zij met veel verschillende leerlingen en situaties om kunnen gaan. Docenten reflecteren op hun lessen en resultaten en nemen hier verantwoordelijkheid voor. Docenten werken daarbij samen in vaksecties, afdelingen, mentorenteams en werkgroepen. Ze zijn zich bewust van hun plaats in de school als geheel, werken professioneel samen en opereren als teamspelers. Ze krijgen binnen kaders de ruimte om initiatieven te nemen en te experimenteren. Dit draagt bij aan gevarieerd onderwijs. Door samenwerking in en tussen de secties zorgen docenten voor samenhang in het onderwijsaanbod. Zij houden onderwijskundige en vakinhoudelijke ontwikkelingen actief bij en laten die doorwerken in hun lessen. Voortdurende ontwikkeling als zelfstandige en samenwerkende professionals is een belangrijk oogmerk van het personeelsbeleid, zodat docenten vanuit hun professionaliteit initiatieven nemen die passen binnen schoolbeleid en - organisatie en bijdragen aan onderwijs dat aansluit bij de talenten en behoeften van leerlingen.

5. Waarderend perspectief

Het waarderend perspectief is een manier van kijken naar ontwikkeling die uitgaat van wat al aanwezig is in het systeem, wat al goed gaat en daar op voortborduurt. Bij het kijken naar leerlingen en medewerkers ligt de focus op talenten, sterke punten, idealen, succesmomenten, dromen en (gewaagde) doelen. Door daar aandacht aan te besteden krijgen leerlingen en medewerkers een ander perspectief op zichzelf en neemt hun veerkracht toe. Werken vanuit talent, kracht en succes geeft energie en zet in beweging. Het doet meer recht aan de betrokken personen en hun motivatie, inzet en kwaliteiten. Mensen zijn sneller bereid om in beweging te komen als ze gezien worden en zich gewaardeerd voelen. Daarbij kunnen de normen hoog blijven, maar de weg ernaar toe verandert. Het Marnix richt het onderwijs en de organisatie geleidelijk steeds meer in vanuit dit perspectief. Hiermee past de visie ook in de CVO-pijler Professioneel en lerend (visiedocument).

6. Eenheid in visie, gedrag, beleid en uitvoering

We gaan uit van overeenstemming tussen denken, voelen en doen. We verwachten van alle medewerkers dat zij zich overeenkomstig de missie en visie van de school gedragen en deze ook actief uitdragen. Dat geldt voor alle niveaus in de school. Daarbij geldt dat wat we voor leerlingen willen en van hen verwachten we dat ook voor de medewerkers willen en van hen verwachten. Beleid dat ontwikkeld wordt, is altijd in overeenstemming met de visie en de missie van de school. Formatieplan, begroting, jaarplan, professionaliseringsplan en werkgroep-opdrachten zijn ingebed in het schoolplan.

Op grond hiervan hebben we onze missie geformuleerd.

Deze luidt: Wij zijn een categoraal gymnasium dat met oog voor waardevolle tradities eigentijds gymnasiaal onderwijs biedt aan intelligente kinderen uit alle culturele en sociale lagen van de bevolking opdat zij samen groeien in hun persoonlijke vorming en talentontwikkeling.

Marnixleerlingen:

- ontwikkelen kennis en vaardigheden op het niveau dat nodig is voor een succesvolle vervolgopleiding aan de universiteit. We dagen hen uit hun intelligentie, zelfstandigheid en talenten optimaal te benutten;
- ontwikkelen hun persoonlijkheid. We nodigen hen uit zich bewust te worden van hun persoonlijke eigenschappen en begeleiden hen bij de ontwikkeling ervan;
- worden voorbereid op deelname aan de (internationale) samenleving. We stimuleren hen verantwoordelijkheid te nemen voor zichzelf en hun omgeving.

Toelichting:

Met oog voor waardevolle tradities: we koesteren de tradities die de school in haar ruim 100-jarig bestaan heeft opgebouwd, zoals de Grote Avond, de Muziekavond, de CGB-leerlingenbond en het samen vieren van hoogtijdagen en successen.

Gymnasiaal onderwijs: we leiden leerlingen binnen een uitdagende en veilige omgeving op voor het wetenschappelijk onderwijs, waarbij we hen stimuleren in hun nieuwsgierigheid, analytisch en kritisch denken en brede interesse.

Eigentijds onderwijs: we maken gebruik van in de praktijk bewezen en recente inzichten op didactisch en pedagogisch gebied, we maken gebruik van ICT als dit de effectiviteit van de les vergroot (en anders niet), we bieden keuzemogelijkheden aan leerlingen en we leggen verbinding tussen vakinhoud en de buitenschoolse leefwereld.

Uit alle culturele en sociale lagen van de bevolking: we zijn een afspiegeling van de diversiteit van de Rotterdamse bevolking en spannen ons in om in die grootstedelijke context alle leerlingen en medewerkers in al hun eigenheid wat betreft persoonlijkheid, sociaaleconomische en culturele achtergrond, overtuiging en talenten tot hun recht te laten komen.

Persoonlijke ontwikkeling: we stimuleren leerlingen hun talenten te ontdekken, te ontplooien en in te zetten en bieden hen een brede algemene en culturele ontwikkeling, opdat zij zich ontwikkelen tot zelfstandig denkende en verantwoordelijke mensen, die aandacht hebben voor hun medemens en hun omgeving en die goed en waardevol kunnen functioneren in de wereld.

De zes pijlers van de visie vormen ook de basis voor ons motto:
"Samen werken aan persoonlijke ontwikkeling".

5. VORMGEVEN: AMBITIES

Het Marnix Gymnasium is in alle opzichten een goede school. Er is dan ook heel veel dat we willen en moeten behouden. Maar een goede school kenmerkt zich ook doordat ze wil blijven ontwikkelen. Gebaseerd op de richtinggevende uitspraken (p. 4), de pijlers van onze visie (p.10) en de missie (p. 11) hebben wij dan ook voor de komende vier jaar de ambities geformuleerd die wij ons stellen en waar wij de komende jaren naartoe werken.

OP HET MARNIX:

- Is het onderwijs voor alle leerlingen relevant en uitdagend…

Het Marnix Gymnasium staat voor onderwijs dat gericht is op de integratie van kennis, vaardigheden en attitudes. De aangeboden stof staat niet op zichzelf, maar legt verbanden met de wereld waarin leerlingen leven. Intellectuele vorming betekent voor ons dat docenten leerlingen stimuleren tot zelfstandig denken, hun leergierigheid aanspreken en een open en kritische houding stimuleren. Leerlingen hebben de mogelijkheid om zelf keuzes te maken in wat ze willen leren en ontwikkelen. Ze kunnen het basiscurriculum aanvullen met extra verrijkingsprogramma's of modules. Bij het basiscurriculum hoort in elk geval dat leerlingen onderzoeksvaardigheden ontwikkelen. We streven er naar leerlingen in staat te stellen te kunnen functioneren als wereldburgers. Dat betekent dat leerlingen voorbereid worden op een internationale omgeving waar zij in staat zijn zich thuis te voelen, zich in anderen te verplaatsen en nieuwsgierig te zijn naar het onbekende.

Dat betekent dat…

- de lessen voor leerlingen betekenisvol zijn
- de lessen aansluiten bij de belevingswereld van leerlingen
- in de lessen sprake is van afwisselende werkvormen
- in de lessen gedifferentieerd wordt in snelheid en mate van verdieping
- leerlingen keuzemogelijkheden hebben t.a.v. hun rooster
- er een ruim aanbod aan verrijkingsprogramma's is
- in de onderbouw het vak internationalisering wordt gegeven
- er veel aandacht is voor culturele ontwikkeling door (vak)excursies, culturele activiteiten. uitwisselingen en internationale reizen

Daar is nog voor nodig dat…

- docenten in de lessen meer de buitenschoolse leefwereld binnenhalen
- docenten beter differentiëren naar behoefte van de leerling
- de mogelijkheden voor verruiming van maatwerk voor leerlingen en docenten wat betreft invulling onderwijsaanbod en rooster (een basiscurriculum met aanvulling van verrijkingsprogramma's en hulpprogramma's) uitgebreid worden
- er een doorlopende leerlijn internationalisering wordt ontwikkeld, waarin het vak Internationalisering en de uitwisselingen en reizen worden opgenomen.
- er een doorlopende leerlijn onderzoeksvaardigheden wordt ontwikkeld, waarin de vakken Research & Development en Art & Culture en het profielwerkstuk in elk geval een plaats krijgen

- Werken leerlingen en medewerkers samen aan hun persoonlijke ontwikkeling...

Onderwijs is naast het aanbieden en verwerven van vaardigheden (kwalificatie) ook altijd een proces van socialisatie (kinderen en jongeren worden deel van tradities en praktijken) en persoonsvorming (de vorming van een persoon in relatie tot zichzelf en de maatschappij). Daardoor speelt de school een belangrijke rol in de persoonlijke ontwikkeling van jonge mensen. Het onderwijs is daarmee per definitie niet waardenvrij. Elke school heeft een doel voor ogen in welke richting persoonlijke ontwikkeling zou moeten plaatsvinden. Voor het Marnix houdt dat in dat leerlingen hun talenten ontdekken, ontplooien en inzetten en dat zij zich ontwikkelen tot zelfstandig denkende en verantwoordelijke mensen, die aandacht hebben voor hun medemens en hun omgeving en die goed en waardevol kunnen functioneren in de maatschappij van nu en morgen.

Dat betekent dat...

- in de lessen en daarbuiten aandacht is voor de drie doeldomeinen kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming
- leerlingen en docenten van elkaar leren en diversiteit wordt gestimuleerd
- leerlingen begeleid worden bij het ontdekken van de eigen persoonlijkheid en hun persoonlijke ontwikkeling
- leerlingen gestimuleerd worden kritisch en zelfstandig te denken en te handelen
- er veel ruimte is voor eigen initiatief
- leerlingen een brede algemene en culturele vorming aangeboden krijgen
- het onderwijs op één locatie plaatsvindt in een gebouw met goede voorzieningen om het gewenste onderwijs te vorm te geven

Daar is nog voor nodig dat..

- docenten en secties effectief met elkaar samenwerken en van elkaar leren
- het toetsbeleid meer formatief ingericht wordt volgens het principe van feed up, feedback en feed forward en evaluatie en minder volgens cijferbeoordeling
- leerlingen begeleid worden in de vaardigheden van reflecteren en samenwerken
- het nieuwe mentoraat waarin de leerling meer eigenaar wordt van zijn eigen leerproces verder ontwikkeld en geïmplementeerd wordt in alle leerjaren
- alle secties doelen formuleren m.b.t. het aandeel in kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming en hier vorm aan geven in en buiten de lessen
- alle lessen op één locatie gegeven worden en het huidige gebouw aangepast wordt aan de wensen van modern onderwijs

- Dragen we bij aan de kansengelijkheid van talentvolle leerlingen in Rotterdam en omgeving…

Het Marnix Gymnasium is een stadsgymnasium in een grootstedelijke omgeving. We willen in onze leerlingenpopulatie en docententeam een afspiegeling zijn van de Rotterdamse samenleving. We zien voor de school een taak om kansen voor onze leerlingen te vergroten en kansengelijkheid te bevorderen. Dat betreft zowel de toegankelijkheid van de school als de wijze waarop de school vorm geeft aan het erkennen en waarderen van diversiteit. We zijn ons bewust van de mechanismen die kansenongelijkheid vergroten en streven ernaar zoveel mogelijk tegenwicht hieraan te bieden.

Dat betekent dat…

- de school toegankelijk is voor leerlingen van alle sociaal-economische en sociaal-culturele achtergronden en levensbeschouwingen
- de school programma's die de kansengelijkheid vergroten, zoals o.a. de Talentenklas, de Transformatieve school en het Mentoringprogramma klas 3 verder borgt
- de principes van het transformatief handelen, d.w.z. met spelgevoel, geloof in eigen kunnen, gezag en trouw aan de hogere doelen, herkenbaar zijn in het pedagogisch-didactisch handelen van alle medewerkers
- de school een ontmoetingsplek is voor leerlingen, ouders en medewerkers van allerlei verschillende culturen en achtergronden, waar zij elkaar kunnen leren kennen en begrijpen
- de school activiteiten en reizen waar extra kosten aan verbonden zijn financieel mogelijk maakt voor leerlingen die economisch niet draagkrachtig genoeg zijn
- het personeelsbestand een diverse samenstelling kent

Daar is nog voor nodig dat…

- het mentoringprogramma klas 3 verder geïmplementeerd en ingebed wordt in de school
- het programma Transformatieve school verder wordt ingebed in de school
- alle leerlingen actief betrokken worden bij buitenlesactiviteiten en reizen
- de school een financiële voorziening treft om alle leerlingen aan activiteiten/reizen deel te kunnen laten nemen
- de school in haar aannamebeleid van nieuwe medewerkers bij gelijke geschiktheid de voorkeur geeft aan kandidaten die bijdragen aan de diversiteit in het personeelsbestand

- Streven we naar een cultuur van gespreid leiderschap…

Gespreid leiderschap betekent dat iedereen in de school leiding kan geven, op basis van expertise en affiniteit. Wie invloed uitoefent, hangt af van de situatie en welke kwaliteiten daarin nodig zijn. Iedereen oefent zo wisselend invloed uit op de kwaliteit van het onderwijs en de school. Dit is een sterke voedingsbodem voor verbetering, vernieuwing en werkplezier.

De kenmerken van gespreid leiderschap zijn:

- Leiderschap is de eigenschap van een groep
- Leider-plus: iedereen kan leiden, en doet dat op basis van expertise en affiniteit
- Leraren en schoolleiders zijn verbonden door een gezamenlijk doel of gedeelde opvattingen. Zo ontstaat een gezamenlijk werkverband, dat richtinggevend is voor hun samenwerking.

Dat betekent dat …

- docenten op basis van hun competenties en talenten samen vormgeven aan de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijs en de begeleiding van leerlingen Dat doen zij in secties, werkgroepen en afdelings – en mentorenteams
- docenten gezamenlijk verantwoordelijkheid krijgen en nemen voor de kwaliteit van het onderwijs en de leerlingbegeleiding
- beleid in werkgroepen van docenten en schoolleiding samen wordt ontwikkeld en uitgevoerd op basis van projectopdrachten
- er gewerkt wordt op basis van vertrouwen en verantwoordelijkheid
- er sprake is van een lerende cultuur waarin nieuwsgierigheid, verwondering, onderzoek en reflectie vanzelfsprekend zijn.
- beleid en uitvoering op alle niveaus in overeenstemming zijn met elkaar

MARNIX HET ROTTERDAMSE GYMNASIUM

Daar is nog voor nodig dat…

- Daar is nog voor nodig dat…
- docenten en afdelingsleiders zich formeren in een effectief teamverband dat zorg draagt voor de organisatie en uitvoering van het onderwijs en de begeleiding
- secties en docenten effectief en doelgericht samenwerken op het gebied van vakinhoud, vakontwikkeling en resultaatbewaking
- secties en docenten verantwoordelijkheid krijgen en nemen voor onderwijsontwikkeling
- docenten ingezet worden op basis van hun talenten en interesses en er gebruik gemaakt wordt van de aanwezige diversiteit
- het taakbeleid aangepast wordt aan meer werken op basis van verantwoordelijkheden en bevoegdheden
- aan de gesprekscyclus inhoud wordt gegeven op basis van waarderend perspectief

6. VERANKEREN: STAPPENPLAN

In onze werkwijze werken we stapsgewijs en uitvoerend aan onze doelen. Dat betekent dat we op basis "van wat nog nodig is" voor komende jaren de eerste stap formuleren. Daarna evalueren we en zetten we de volgende stap. Deze stappen zullen verwoord worden in het jaarlijkse activiteitenplan. Dat betekent dat wel het doel, maar niet de acties bij voorbaat benoemd worden. Het schoolplan geeft de stippen aan de horizon aan en, in het stappenplan, de eerste stappen daar naartoe. We hebben daarvoor gekozen vanuit de overtuiging dat ontwikkelingen samen vormgegeven moeten worden waarbij alle betrokkenen samen aan het roer staan om de beoogde doelen te bereiken. Het wat staat vast, maar het hoe kan vele vormen krijgen.

IS HET ONDERWIJS VOOR ALLE LEERLINGEN RELEVANT EN UITDAGEND...

Ambities	De eerste stap:	Start 2019/2020	Start later
Docenten halen in de lessen meer de buitenschoolse leefwereld binnen	Secties nemen in het sectiewerkplan op hoe zij vormgeven aan de verhouding met de buitenschoolse leefwereld en voeren dat uit in de lessen De schoolleiding biedt veel ruimte aan docenten om excursies, gastsprekers en andere vormen van de buitenschoolse leefwereld binnenhalen	x x	
Docenten differentiëren beter naar behoefte (niveau, tempo)	De directie zorgt voor toegankelijkheid tot devices in de lessen voor alle leerlingen en docenten Secties nemen in het sectiewerkplan op hoe zij vormgeven aan differentiatie in de les en voeren dat uit	x	 x
Er komen meer mogelijkheden voor maatwerk voor leerlingen en docenten wat betreft invulling onderwijsaanbod en rooster (een basispakket met aanvulling van verrijkingsprogramma's en hulpprogramma's)	De afdelingsleiders ontwikkelen meer mogelijkheden voor leerlingen tot het van het samenstellen van een eigen rooster (bv versneld of eerder examen doen, minder lesuren volgen, etc.) Een werkgroep ontwerpt een rooster dat meer flexibiliteit en maatwerk mogelijk maakt	x	 x

Ambities	De eerste stap:	Start 2019/2020	Start later
Er wordt een doorlopende leerlijn internationalisering ontwikkeld, waarin het vak Internationalisering en de uitwisselingen en reizen worden opgenomen	Een werkgroep ontwikkelt een doorlopende leerlijn onderzoeksvaardigheden		x
Er wordt een doorlopende leerlijn onderzoeksvaardigheden ontwikkeld, waarin de vakken Research & Development en Art & Culture en het profielwerkstuk een plaats krijgen	Een werkgroep ontwikkelt een doorlopende leerlijn onderzoeksvaardigheden		x
R&D, A&C en internationalisering krijgen meer bekendheid in school en een zichtbaardere plek bij de positionering van de school	De schoolleiding informeert alle docenten over de nieuwe vakken; er wordt een film gemaakt over de nieuwe vakken t.b.v. de voorlichting, voorlichting op Open Dag geregisseerd.	x	

WERKEN LEERLINGEN EN MEDEWERKERS SAMEN AAN HUN PERSOONLIJKE ONTWIKKELING...

Ambities	De eerste stap:	Start 2019/2020	Start later
Docenten en secties werken effectief met elkaar samen en leren van elkaar	Alle docenten bezoeken minimaal een keer per jaar de les van een collega en ontvangen ook minimaal een keer per jaar een collega in hun eigen les en bespreken deze lessen na met elkaar op basis van de kijkwijzer Transformatieve School	x	
Het toetsbeleid wordt meer gericht op feedback en minder op cijfers	Een werkgroep ontwikkelt een toetsbeleid waarin meer evaluatief en formatief toetsen een rol krijgt	x	
Leerlingen worden begeleid in de vaardigheid van het samenwerken	Docenten besteden aandacht aan de vaardigheid van samenwerken bij samenwerkingsopdrachten en begeleiden deze Een werkgroep schrijft een handleiding "Begeleiden en beoordelen van leerlingen bij samenwerken"		x x
Het nieuwe mentoraat wordt verder ontwikkeld en geïmplementeerd in alle leerjaren	Afdelingsleiders en mentoren implementeren en borgen het nieuwe mentoraat in leerjaar 1,2, 4 en 5	x	
Alle secties formuleren doelen m.b.t. het aandeel in kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming	Alle secties nemen in het sectiewerkplan de doelen m.b.t. kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming op en werken deze uit naar wat merkbaar is in de lessen	x	

Ambities	De eerste stap:	Start 2019/2020	Start later
Alle lessen worden op één locatie gegeven en het huidige gebouw wordt aangepast aan de wensen van modern onderwijs	De directie zorgt dat het gebouw aan de Essenburgsingel wordt aangepast en uitgebreid om het onderwijs te kunnen geven dat we willen op één locatie	x	

DRAGEN WE BIJ AAN DE KANSENGELIJKHEID VAN TALENTVOLLE LEERLINGEN IN ROTTERDAM EN OMGEVING…

Ambities	De eerste stap:	Start 2019/2020	Start later
Het mentoringprogramma klas 3 wordt verder geïmplementeerd en ingebed in de school	De afdelingsleiders zorgen voor doorontwikkeling en borging van het mentoring project Pact en vervolg met project Urban Education	x	
Het programma van de Transformatieve school wordt verder ingebed in de school	Alle docenten nemen deel aan een of meer verdiepingsmodules van het programma Transformatieve School	x	
Alle leerlingen worden actief betrokken bij buitenlesactiviteiten en reizen	De afdelingsleiders zorgen ervoor dat het aanbod van en de werving voor extra activiteiten (redactie Pantheon, Grote Avond onderdelen, plusprogramma's, pre-university programma's etc. etc.) inzichtelijk wordt voor leerlingen en ouders Mentoren stimuleren hun leerlingen deel te nemen aan het extra aanbod	x x	
De school treft een financiële voorziening om alle leerlingen aan activiteiten/reizen mee te kunnen laten gaan	De directie neemt op de begroting een post kansengelijkheid op om projecten in dit kader op te nemen en financieel bij te kunnen dragen aan excursies, huiswerkbegeleiding, e.d. van leerlingen die dat zelf niet kunnen betalen	x	
De school draagt zorg voor diversiteit in het personeelsbestand	De directie geeft in haar aannamebeleid van nieuwe medewerkers bij gelijke geschiktheid de voorkeur aan kandidaten die bijdragen aan de diversiteit in het personeelsbestand	x	

IS ER SPRAKE VAN GESPREID LEIDERSCHAP…

Ambities	De eerste stap:	Start 2019/2020	Start later
Docenten en afdelingsleiders formeren zich in een effectief teamverband dat zorg draagt voor de organisatie en uitvoering van het onderwijs en de begeleiding	De directie zorgt voor een herijking van de managementstructuur door: · het vormen van afdelingen op basis van een werkbaar en zinvolle samenhang (bv secties/mentoraat/onderbouw/bovenbouw) · het aanscherpen, beschrijven en communiceren van verantwoordelijkheden en bevoegdheden van afdelingsleiders, afdelingen, mentoren en docenten · het beschrijven van een organogram waarin de rollen en onderlinge verhoudingen helder zijn Een werkgroep ontwikkelt een nieuw taakbeleid met meer nadruk op verantwoordelijkheden en minder op taken	x x x x	
Secties en docenten krijgen en nemen verantwoordelijkheid voor onderwijsontwikkeling	Een werkgroep stelt een Professioneel Statuut op De schoolleiding faciliteert beleidsontwikkeling door werkgroepen, docenten of afdelingsleiders gerichte projectopdrachten te geven Afdelingsleiders maken een jaarplan met hun afdeling met de voorgenomen actiepunten/verbeterpunten voor het nieuwe schooljaar.	x x x	

IS ER SPRAKE VAN GESPREID LEIDERSCHAP...

Ambities	De eerste stap:	Start 2019/2020	Start later
Secties en docenten werken effectief en doelgericht samen op het gebied van vakinhoud en vakontwikkeling en resultaatbewaking	De directie beschrijft de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de secties en de sectievoorzitter	x	
	Alle secties ronden hun sectiewerkplan af en actualiseren dit jaarlijks voor de zomervakantie	x	
	Alle docenten binnen een sectie hebben minimaal 1x per periode overleg met elkaar over resultaten en onderwijsinhoud	x	
	Secties bekwamen zich in het verzamelen en interpreteren van onderwijsresultaten van secties en leerlingen met het programma CumLaude (training)	x	
	Secties voeren minimaal 1x per jaar overleg met een afvaardiging van het managementteam aangaande resultaten, onderwijsinhoud en pedagogisch handelen.	x	

Ambities	De eerste stap:	Start 2019/2020	Start later
Docenten worden ingezet op basis van hun talenten en interesses en er wordt gebruik gemaakt van de aanwezige diversiteit	De schoolleiding neemt in de functioneringsgesprekken een onderdeel "competenties en talenten" op en bespreekt deze	x	
	De directie wijst de specifieke taken zoveel mogelijk toe op basis van eenieders talenten en competenties	x	
Aan de gesprekscyclus wordt inhoud gegeven op basis van waarderend perspectief	Een werkgroep ontwerpt een gesprekscyclus op basis van waarderend perspectief en gericht op ontwikkeling	x	

NB. Onder directie wordt verstaan: rector en lid algemene directie, onder schoolleiding: de directie en afdelingsleiders.

7. ONDERWIJS

Curriculum en onderwijsontwikkeling

Het Marnix Gymnasium is een school met een rijke traditie, maar ook een eigentijdse school, waar vakken als Research & Development, Art & Culture en Internationalisering op het curriculum staan. Een schoolloopbaan aan een categoraal gymnasium biedt veel extra's op het gebied van persoonlijke vorming en intellectuele bagage. Dat gebeurt in de lessen, maar zeker ook daarbuiten. Van de leerlingen wordt een zelfstandige en actieve werkhouding verwacht. Naast het verwerven van kennis, ontwikkelen leerlingen belangrijke vaardigheden als kritisch denken, vragen stellen, redeneren, onderzoeken, samenwerken, communiceren en reflecteren. Daarmee wordt de basis gelegd voor de universitaire vervolgopleiding.

Klassieke vorming

Onze leerlingen zijn nieuwsgierig, ambitieus en willen graag inhoudelijk uitgedaagd worden. We vinden het dan ook belangrijk dat ze een brede en degelijke gymnasiumopleiding krijgen. Daarbij nemen de klassieke talen een belangrijke plaats in. Ze scherpen het denken en geven inzicht in de structuur en de logica van alle andere talen. Ook in de andere vakken spelen de Klassieke talen een rol. Of het nu gaat om talen, filosofie, wiskunde, architectuur of kunst, overal zijn onze klassieke wortels terug te vinden en dat komt terug in de lessen. Leerlingen volgen al vanaf klas 1 beide Klassieke talen.

Onderbouw: speciale aandacht voor 21e eeuwse vaardigheden

n klas 1 en 2 volgen de leerlingen naast de reguliere vakken het vak Research & Development (R&D) of Art & Culture (A&C). in beide vakken leren leerlingen vaardigheden als informatie verwerven, creatief denken, communiceren en samenwerken. Dat noemen we ook wel 21e eeuwse vaardigheden. Bij A&C gebeurt dat via de bestudering en oefening in de kunstdisciplines dans, theater, film, beeldende kunst en muziek. Bij R&D gebeurt dat via ontwerpen en onderzoeken van vraagstukken als "Hoe maakt een robot je leven makkelijker?" en "Smaken blauwe M&M's nu echt anders?" Met de reguliere vakken (zie lessentabel) krijgen de leerlingen zo een brede basis. Op grond hiervan bepalen ze aan het eind van klas 3 hun profielkeuze voor de tweede fase.

De Tweede Fase - Klas 4, 5 en 6

Klas 4, 5 en 6 vormen samen de 'Tweede Fase'. De leerjaren staan voor een belangrijk deel in het teken van het eindexamen, waarbij de studielast verdeeld is over een gemeenschappelijk deel, een profieldeel, een vrij deel en een keuzedeel. De leerlingen doen examen in één (vaak twee) van de volgende profielen: Cultuur en Maatschappij (C&M), Economie en Maatschappij (E&M), Natuur en Techniek (N&T) en Natuur en Gezondheid (N&G); het profiel hebben ze in de loop van klas 3 gekozen. In deze leerjaren wordt er verdieping in de lesstof aangebracht. De hoeveelheid stof, de omvang, diepgang en complexiteit van de opdrachten wordt groter, waarbij de leerlingen verschillende onderwerpen onderzoeken en uitdiepen en hun opgedane kennis en vaardigheden in praktijk brengen.
Vanaf klas 4 maken de leerlingen ook schoolexamentoetsen en praktische opdrachten die meetellen voor het examen en in het examendossier worden opgenomen. In klas 6 maken ze een profielwerkstuk, passend binnen hun profiel. De meeste vakken worden in klas 6 afgesloten met een centraal examen.

CURRICULUM

Lessentabel	Leerjaar 1	Leerjaar 2	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Leerjaar 5	Leerjaar 6
Nederlands	4	3	2	3	3	3
Latijn	2	3	3	4	5	4
Grieks	2	3	3	4	5	4
Engels	3	2	2	3	3	2
Duits	-	3	3	2	3	3
Frans	3	2	2	2	3	3
Geschiedenis	2	2	2	2	3	3
Aardrijkskunde	2	2	1	2	3	3
Economie	-	-	1	2	3	3
Scheikunde	-	-	2	3	3	2
Natuurkunde	-	2	2	2	3	3
Biologie	2	2	-	2	3	3
Wiskunde	3	3	3	-	-	-
Wiskunde A	-	-	-	3	3	3
Wiskunde C	-	-	-	3	3	3
Wiskunde B	-	-	-	3	4	3
Wiskunde D	-	-	-	2	3	2
Kunst/Beeldende vorming	2	2	2	2	3	3
Informatica	-	-	-	2	3	2

Lessentabel	Leerjaar 1	Leerjaar 2	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Leerjaar 5	Leerjaar 6
Research & Development of Art & Culture	2	1	-	-	-	-
Internationalisering	1	1	-	-	-	-
Levensbeschouwing/ Filosofie	1	2	-	2	1	-
Lichamelijke opvoeding	3	2	2	2	2	1
Maatschappijleer	-	-	-	-	2	-
Mentoruur	2	1	1	1	1	1
Spaans (facultatief)	-	1	1	1	1	1
Chinees (facultatief)	-	1	1	1	1	1
Cambridge Engels (facultatief)	-	1	2	1	2	-
Verrijkingsmodules	-	-	1	-	-	-
Totaal	34	36	32	n.v.t	n.v.t	n.v.t.

Talentontwikkeling

Om zo goed mogelijk aan te sluiten bij ieders belangstelling, motivatie en capaciteiten, worden alle leerlingen in de eerste klas getest. De testen worden afgenomen in samenwerking met het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek van de Radboud Universiteit Nijmegen. De uitkomsten hiervan geven een beeld van de extra c.q. andere begeleiding die een leerling nodig heeft. Ook kan een leerling op basis hiervan verrijkingsprojecten volgen.

Hoog- en meerbegaafde leerlingen

Leerlingen die meer uitdaging nodig hebben kunnen in overleg met de docent verrijkings- of verdiepingsopdrachten krijgen. Op basis van de testen van het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek kan het ook zijn dat leerlingen aan een eigen verbredingsproject werken. Zij volgen dan minder lesuren en werken zelfstandig aan een eigen project dat hun specifieke interesse heeft. Met het samenwerkingsverband Koers-VO worden ook projecten ontwikkeld op dit gebied.

Verrijkingsmodules en projecten

Een gedeelte van het onderwijs bestaat uit projectonderwijs. Leerlingen ontdekken op deze manier meer samenhang tussen de vakken en ze leren samenwerken in groepsverband. Dat gebeurt met name in de vakken Research & Development en Art & Culture. Voor leerlingen uit klas 3 is er een keuzeprogramma, waarbij de leerlingen een module naar eigen keuze volgen. Zij kunnen o.a. kiezen uit extra talen (Spaans & Chinees, robotica, fotografie, dans, theater, muziek en diverse sporten).

Internationale certificaten voor Engels, Frans en Duits

Binnen het verrijkingsprogramma kunnen leerlingen vanaf klas 2 deelnemen aan extra lessen Engels ter voorbereiding op een Cambridge-certificaat. Ook voor de moderne talen Frans en Duits kunnen leerlingen zich voorbereiden op het behalen van een internationaal certificaat.

Spaans en Chinees

Voor leerlingen die dat willen is er vanaf klas 2 de mogelijkheid om Spaans of Chinees te leren. Deze lessen worden na schooltijd gegeven. Het is ook voor Spaans en Chinees mogelijk een internationaal erkend certificaat te halen.

Wetenschapsoriëntatie voor onderbouw op de EUR

Voor leerlingen uit de 3e klas bestaat de mogelijkheid om deel te nemen aan een verrijkingsproject op de Erasmus Universiteit. Ze volgen daar colleges waarbij een bepaald thema belicht wordt vanuit verschillende opleidingsperspectieven, gegeven door promovendi en hoogleraren. Leerlingen gaan naar aanleiding van een van de thema's aan de slag met opdrachten, die vanuit de verschillende disciplines zijn benaderd. Ze zullen als afsluiting een presentatie geven.

LAPP-Top, Pre-Colleges en Pre-Classes, Junior Med School en Erasmus University College Junior

Leerlingen uit de bovenbouw kunnen bij de Universiteit van Leiden verbredingsprogramma's volgen. Ze kunnen een keuze maken uit het programma van LAPP-Top of Pre-University Colleges of Classes. Aan dit samenwerkingsprogramma tussen de universiteit van Leiden en verschillende scholen in Nederland, neemt ons gymnasium sinds 2006 deel. Leerlingen met een brede interesse maken binnen het PRE-programma kennis met wetenschappelijk onderwijs Ook kunnen leerlingen van het Marnix studeren aan de Junior Med School van het Erasmus MC, een programma voor leerlingen met een grote interesse in geneeskunde en wetenschappelijk onderzoek. Na succesvolle voltooiing en het behalen van het gymnasiumdiploma kan een leerling instromen in de studie geneeskunde aan het Erasmus MC. Het programma Erasmus University College Junior biedt leerlingen gelegenheid om kennis te maken met de internationaal georiënteerde opleiding Liberal Arts & Science (EUC). Het omvat een speciaal programma waarbij leerlingen tevens kunnen ervaren hoe het is om te studeren aan de universiteit.

Honoursprogramma

Ons gymnasium neemt deel aan het Honoursprogramma, dat speciaal is ontwikkeld voor leerlingen van de zelfstandige gymnasia in Nederland. Dit programma is erop gericht om individuele leertrajecten voor bijzonder getalenteerde leerlingen in te richten, die bestaan uit extra leeractiviteiten die zij binnen en buiten de lessen doen. Gaandeweg bouwen ze een portfolio op om de ontwikkeling in competenties te onderbouwen. Leerlingen die het programma succesvol afronden krijgen een testimonium van de Stichting Het Zelfstandig Gymnasium.

Vervroegd examen doen

Voor leerlingen in klas 4 of 5 die uitblinken in een of twee vakken is het mogelijk om een jaar eerder centraal examen te doen in die vakken. Ook voor leerlingen die doubleren in klas 5 is het mogelijk om in maximaal twee vakken al centraal examen te doen.

Toetsbeleid

Het schooljaar kent drie toetsweken, waarin centrale toetsen worden afgenomen. Daarbuiten wordt er door docenten getoetst door middel van (uitgebreide) schriftelijke overhoringen, repetities en opdrachten. Het afgelopen jaar is het minimum aantal te produceren cijfers per vak per leerjaar verlaagd naar 6 met als doel het totaal aantal toetsen per leerjaar terug te brengen. Met elkaar is de wens uitgesproken om minder te gaan toetsen en leerlingen ook meer inhoudelijk feedback te gaan geven i.p.v. met cijfers. In het kader van deze ontwikkeling past het heroverwegen van het tot nu toe gehanteerde toetsbeleid. De goede aspecten hiervan moeten gehandhaafd blijven, maar daarnaast zal worden nagedacht over relevante aanpassingen daar waar nodig. Uitgangspunt hierbij is om een betere balans tussen "toetsen om te beoordelen"(summatief toetsen) en "toetsen om te leren" (formatief toetsen) te vinden. Nieuwe toetsvormen (waaronder digitaal toetsen) zouden hierbij bijvoorbeeld ondersteunend kunnen zijn. Het op deze manier aanpassen van het toetsbeleid is een van de ambities voor komende jaren.

Taalbeleid

Alle leerlingen hebben een extra uur Nederlands in klas 1 op het curriculum, waarin begrijpend lezen centraal staat. Daarnaast wordt de taal- en rekenvaardigheid van de leerlingen in klas 1 en 2 regelmatig getest. Voor Nederlands worden de leerlingen door middel van Diataal getoetst, een digitaal leerlingvolgsysteem voor taal en lezen. Aan de hand van de testen wordt ook bepaald of er een bijspijkerprogramma nodig is. Dit wordt gegeven door extra taallessen. De rekenvaardigheid wordt in het vak Wiskunde getest d.m.v. rekentoetsen.
In klas 1 volgen de leerlingen al vanaf het begin van het schooljaar zowel Latijn als Grieks. Leerlingen ervaren hierdoor vanaf het begin het belang van de Klassieke Talen in de opleiding die ze gekozen hebben.

Burgerschap

n het internationaal wetenschappelijk onderzoek worden twee aspecten van onderwijs genoemd die een belangrijke rol vervullen bij het versterken van de burgerschapscompetenties van leerlingen: het pedagogisch klimaat en het curriculum (Nieuwelink, H, 2016). Leerlingen van het Marnix maken op verschillende manieren kennis met andere culturen en leefwerelden. Deels gaat dit vanzelf, omdat de leerlingenpopulatie zeer divers is samengesteld, maar voor een groot deel wordt dit ook gestimuleerd door het schoolprogramma en de wijze waarop wij met elkaar omgaan. Daarnaast zijn wij ons ervan bewust dat onze leerlingen niet alleen in een Nederlandse context moeten kunnen functioneren, maar ook een Europese identiteit hebben en internationaal moeten kunnen functioneren. Conform wetenschappelijk onderzoek wordt op het Marnix zowel vanuit het curriculum als vanuit het pedagogisch klimaat vorm gegeven aan het burgerschapsonderwijs.

Burgerschap in het curriculum

Internationalisering

In klas 1 en 2 volgen alle leerlingen het vak Internationalisering. Doelstelling van het vak is dat leerlingen zich kennis en vaardigheden eigen maken waarmee ze in internationale contexten in binnen – en buitenland kunnen communiceren en zich een mening vormen over internationale vraagstukken. Het gaat daarbij om kennis maken met andere culturen en kunnen reflecteren op internationale vraagstukken, zoals vluchtelingenproblematiek, mensenrechten en duurzaamheid. Daarnaast leren leerlingen over democratische waarden en in het bijzonder het belang van de Europese Unie. Tijdens de lessen brengen leerlingen o.a. een bezoek aan een Turks en een Marokkaans wijkcentrum en het Humanity House in Den Haag.

Levensbeschouwing

In de leerjaren 1, 2, 4 en 5 volgen alle leerlingen het vak Levensbeschouwing. Hierin komen naast levensvragen ook morele vraagstukken aan de orde en wordt aandacht besteed aan de verschillende levensovertuigingen. Leerlingen maken kennis met verschillende visies en overtuigingen en kunnen zo, zich hieraan scherpend en spiegelend, hun eigen levensvisie ontdekken. In het kader van dit vak is er in klas 2 een excursie naar verschillende gebedshuizen in Rotterdam, zodat leerlingen ook in de praktijk kennis kunnen maken met verschillende religies en vertegenwoordigers daarvan. In de lessen is er ook aandacht voor seksuele diversiteit met o.a. gastdocenten van het COC.

Model European Parliament

In klas 5 volgen alle leerlingen het vak Maatschappijleer, waarin de Pluriforme samenleving en Politieke vorming vaste thema's zijn. In dit kader nemen alle leerlingen deel aan het Model European Parliament (MEP). Tijdens het drie dagen durende MEP werken leerlingen in een zogenaamde Europese commissie aan een eigen resolutie en verdedigen deze in een slotdebat. Op deze manier leren zij het belang en de werking van de Europese Unie goed kennen.

Uitwisselingen

In klas 3 hebben leerlingen de mogelijkheid deel te nemen aan een uitwisseling met leerlingen van twee gymnasia in Keulen en in klas 4 met leerlingen van een Lyceum in Rouen. In beide uitwisselingen logeren onze leerlingen een week bij hun uitwisselingspartner en ontvangen zij deze zelf ook een week bij hen thuis. Door een week mee te draaien in een vreemd gezin dat een andere taal spreekt leren leerlingen erg veel over de andere cultuur, maar leren zij ook zichzelf handhaven in een vreemde context.

Maatschappelijke stage

In klas 4 kunnen leerlingen een maatschappelijke stage vervullen in India. Zij geven dan workshops aan kinderen van een van scholen van Stichting Yuvalok in Bangalore, die onderwijs verzorgt aan kinderen uit sloppenwijken. De leerlingen die hiernaar solliciteren en geselecteerd worden krijgen op deze manier een unieke ervaring in het leren kennen van jongeren in een totaal andere wereld met veel minder kansen dan zijzelf.

Burgerschap door het pedagogisch klimaat

Leerlingen van het Marnix ontwikkelen ook burgerschapscompetenties doordat zij op een school zitten in een grootstedelijke context, waardoor de diversiteit automatisch aanwezig is. Als school waarderen we de diversiteit en zien het als kracht voor onze school. Dat stralen we uit en leven we na. Diversiteit is meer dan alleen maar culturele/etnische diversiteit. Het verwijst ook naar verschillen in waarden, normen, attitudes, cultuur, leeftijd, geslacht, overtuigingen, fysieke kenmerken, seksuele voorkeur, sociaal-economische positie, kennis, vaardigheden tussen individuen in school, in de stad en in de samenleving. Tijdens de schooltijd groeit bij leerlingen zo de bewustwording ten aanzien van verschillen in persoonlijke omstandigheden en culturele achtergronden. Ze leren in te zien wat de waarde is van het accepteren en respecteren van verschillen en dat dit belangrijk is om in de maatschappij te kunnen functioneren. Een belangrijk onderdeel van het pedagogisch klimaat is de grote mate van verantwoordelijkheid en inspraak die leerlingen hebben in school, bijvoorbeeld als bestuurslid van de Christen Gymnasiasten Bond of als lid van de Senaat of de MR. Daarnaast zijn er veel mogelijkheden voor leerlingen om zich verder te bekwamen in burgerschapscompetenties, bijvoorbeeld als redactielid van de schoolkrant De Pantheon of door deelname aan de Debatclub.

Doorlopende leerlijn en aansluiting basisscholen en vervolgonderwijs

Aansluiting basisonderwijs

Het Marnix heeft een grote regiofunctie: leerlingen komen vanuit heel Rotterdam en ver daarbuiten. We nemen leerlingen aan die een VWO-advies krijgen van de basisschool. Doordat leerlingen van zoveel verschillende basisscholen komen, zijn hun vaardigheden en kennis, ondanks het gelijkluidende VWO-advies, bij hun start in de eerste klas verschillend. Docenten houden daar tijdens de lessen rekening mee en streven ernaar dat alle leerlingen in de loop van het jaar over alle basisvakkennis- en vaardigheden beschikken. Ook het mentoraat is hierop ingericht met twee mentoruren per week. Er zijn hulplessen voor leerlingen die toch nog extra ondersteuning nodig hebben.
Het Marnix Gymnasium biedt leerlingen van groep 8 met een VWO-profiel een Preymnasiumprogramma aan op woensdagochtend. Door dit programma kunnen zij kennismaken met het gymnasium en beter inschatten of het gymnasium een goede vervolgopleiding voor hen zou zijn.

Doorlopende leerlijn klas 1 t/m 6

De doorlopende leerlijnen in het curriculum worden gewaarborgd doordat alle docenten in alle leerjaren lesgeven. Zij zijn dus allemaal op de hoogte van het basisniveau waar leerlingen mee beginnen en tot welk eindniveau van het eindexamen zij moeten komen.
In de bovenbouw is naast de voorbereiding op het examen de voorbereiding op het wetenschappelijk onderwijs aan de orde. Dit vereist een voortgaande nadruk in het onderwijs op de autonomie van leerlingen en het opvoeden tot zelfstandige studenten. We vinden het van essentieel belang dat we leerlingen een attitude aanleren waarbij zij het normaal vinden dat ze blijven leren in onze snel veranderende samenleving.
Met begeleiding van de decaan en de mentor kiest de leerling eind klas 3 voor een profiel. Veel leerlingen kiezen daarbij voor een dubbel profiel en/of extra vakken. Leerlingen hebben daarbij een grote keuzevrijheid: in elk profiel kunnen ook vakken van de andere profielen gekozen worden, bijvoorbeeld in het profiel Cultuur en Maatschappij het vak Natuurkunde of in het profiel Natuur en Techniek het vak Kunst. Er is een uitgebreid loopbaanbegeleidingstraject (LOB), dat start in klas 3 en doorloopt tot en met klas 6, waarbij ook ouders betrokken worden. Dit traject valt onder de verantwoordelijkheid van de beide decanen.

Aansluiting universitair vervolgonderwijs

De meeste leerlingen (95%) van de geslaagde examenkandidaten vervolgt de schoolloopbaan met een universitaire studie. De decanen onderhouden contacten met de Erasmus Universiteit, Universiteit Leiden en de TU Delft door middel van de pre-university programma's die zij aanbieden en middels contacten met studieadviseurs. Sommige universiteiten bieden ook studievaardigheidsprogramma's aan die beginnend studenten op weg helpen bij aanvang van hun studie. De decaan brengt deze programma's structureel onder de aandacht bij de examenkandidaten.

Onderwijstijd

Het is wettelijk verplicht om leerlingen in de zes jaar die zij op school doorbrengen minimaal 5700 uren onderwijstijd te bieden. Ons gymnasium voldoet aan deze norm. De onderwijstijd omvat een diversiteit aan activiteiten voor leerlingen onder begeleiding van bekwaam onderwijspersoneel. Behalve traditionele lessen gaat het om activiteiten als excursies, werkweken, sportdagen en projecten. Lesuitval proberen we zoveel mogelijk te voorkomen door aanpassingen in het rooster. In de onderbouw worden lessen die uitvallen zoveel mogelijk opgevangen door een studie-uur. In het geval van onvervulde vacatures of bij ziekte kan er een situatie van overmacht ontstaan. Met betrekking tot de uitvoering van de wet op de onderwijstijd legt de school jaarlijks verantwoordelijkheid af aan de medezeggenschapsraad.

Informatie- en communicatie technologie (ICT)

Het Marnix wil graag de mogelijkheden die de ICT het onderwijs biedt om het onderwijs te versterken en te verrijken gebruiken zonder een zogenaamde Ipadschool te worden. Het leren uit boeken en door zelf te schrijven vinden we belangrijk. Daarom kiezen we er niet voor om de leerlingen te verplichten een eigen device aan te schaffen of hen er een te geven ten koste van het boekenbudget. Maar we erkennen wel de extra mogelijkheden die de ICT biedt om de lessen een kwalitatieve impuls te geven. De school is goed toegerust wat betreft wifi, maar wil graag de toegankelijkheid tot devices in de les vergroten. Er zijn nu twee vaste pc-lokalen en meerdere laptopkarren, die veel door de docenten gebruikt worden in de lessen en in alle lokalen hangen digiborden. We constateren dat dit aanbod, zeker op termijn, onvoldoende tegemoet komt aan de behoeften. Het is dan ook een van de ambities voor komende jaren dat elke docent elke les desgewenst de leerlingen met een device kan laten werken. Hiertoe zal een stappenplan ontwikkeld worden m.b.v. een externe deskundige.

8. PEDAGOGISCH-DIDACTISCH KLIMAAT

Het pedagogisch-didactisch klimaat omvat alle omgevingsfactoren die bijdragen aan het welbevinden van een leerling, waardoor hij of zij zich verder kan ontwikkelen. Dit betreft vooral het pedagogisch-didactisch klimaat in de klas, waarin de docent een grote rol speelt, als ook het algemene schoolklimaat. Het algemene pedagogisch-didactische klimaat in de school laat zich omschrijven als zeer prettig. Leerlingen worden serieus genomen. Een actieve leerlingenbond en senaat dragen hiertoe bij. Op het Marnix spelen de vakdisciplines een belangrijke rol. Leerlingen verwachten een grote vakkennis en zekere eruditie van de docent. Dat is nog steeds zo, maar in een sterk veranderende wereld en een meer diverse leerlingenpopulatie zijn ook de pedagogische vaardigheden van de docent belangrijker geworden. Meer en meer dringt het besef door dat voor leerlingen belangrijke voorwaarden om te kunnen leren zijn dat zij geloven in eigen kunnen en dat zij zich veilig voelen. Een goede relatie tussen de docent en de leerlingen is daarom erg belangrijk, waarbij de docent hoge verwachtingen van zijn leerlingen heeft en durft uit te spreken. In dit kader is het Marnix drie jaar geleden gestart met het programma Transformatieve school, dat komend jaar een vervolg zal krijgen met een verdiepingsprogramma.

Transformatieve school

Het Marnix Gymnasium is een Transformatieve school, dat wil zeggen dat de docenten het basisprogramma van de Transformatieve School hebben doorlopen. Dit is een professionaliserings- en cultuurveranderingsprogramma voor docenten in een stedelijke omgeving. Docenten hebben geleerd hoe stedelijke jongeren laveren tussen de (vaak verborgen) sociale codes van hun thuiscultuur, de peergroup zoals de straatcultuur en hun schoolcultuur en wat dat betekent voor hun schoolprestaties en, breder, de groepsdynamiek in de klas. Daarbij is het doel dat zij beter hebben leren omgaan met verschillen in de klas. De versterking van de self-efficacy van de leerling - het innerlijke geloof in het eigen 'klimproces' -, versterkt het positieve 'klimgedrag' op de schoolladder. In het programma hebben docenten masterclasses gevolgd en hebben lessen bij elkaar bezocht. Het programma heeft mede bijgedragen aan de open sfeer op school, waarbij docenten met elkaar durven spreken over lastige situaties. De mindset van de docenten als het gaat om omgaan met verschillen in de klas is veranderd van onbewust onbekwaam naar bewust onbekwaam en- steeds meer - naar bewust bekwaam. De komende jaren zal het programma een vervolg krijgen met een verdiepingsprogramma. Borging van het transformatief handelen is een belangrijke ambitie voor de komende jaren.

Veiligheid

Het Marnix Gymnasium is een zeer veilige school. Elk jaar wordt bij leerlingen middels een leerling tevredenheidsenquête de waardering van leerlingen voor de veiligheid en het schoolklimaat gemeten. De afgelopen jaren bedroegen de cijfers voor schoolveiligheid 9,5 of hoger en schoolklimaat 7,3 of hoger. (zie Scholen op de Kaart). Naast fysieke veiligheid draagt de school zorg voor een veilig schoolklimaat door het handhaven van schoolregels vanuit een helder normatief kader. Het beleid is vastgelegd in de schoolgids 2019-2020 en het zorgplan. Belangrijke onderdelen hierin zijn het antipestbeleid en de meldcode huiselijk geweld. Vanwege de kleinschaligheid van de school komt pesten gelukkig weinig voor. Leerlingen die andere leerlingen pesten, worden daarop aangesproken. In geval van herhaald pestgedrag worden er passende maatregelen getroffen en worden de ouders/verzorgers in kennis gesteld. De afdelingsleiders zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het antipestbeleid van de school. Onze school heeft ook een pestprotocol. Het evalueren en bijstellen van het zorgplan is een van de ambities voor komende jaren.

Leerlingparticipatie

De school hecht veel waarde aan de mening en inbreng van leerlingen. Participatie van de leerlingen draagt in hoge mate bij aan verbetering van de kwaliteit. Elke klas heeft een klassenvertegenwoordiger (senator). De senatoren vormen samen als Senaat het vertegenwoordigend orgaan van de leerlingen. De voorzitter en secretaris van de Senaat vormen samen de leerlingengeleding in de MR. De Senaat kan zich jegens de schoolleiding gevraagd en ongevraagd uitspreken, advies geven en aanbevelingen doen die het leef- en onderwijsklimaat op de school ten goede komen. De Senaat kan hierbij ook gebruik maken van de mogelijkheid om klankbordgroepen van leerlingen te (doen) vormen of enquêtes af te (doen) nemen na toestemming van de MR als geheel.
De rechten en plichten zijn vastgelegd in het Senaatsstatuut. Naast het Senaatsstatuut is er een leerlingenstatuut, waarin de rechten en plichten van de leerlingen zijn vastgelegd.
Als voorbereiding op een functionerings – of beoordelingsgesprek neemt elke docent een leerlingen-enquete af bij twee van zijn klassen. Op deze manier wordt de mening van leerlingen meegewogen bij het functioneren van de docent. Bij de werving van nieuwe directieleden heeft een leerling zitting in de benoemingsadviescommissie.

9. LEERLINGBEGELEIDING

Mentoraat

We streven ernaar alle leerlingen de begeleiding en zorg te bieden die zij nodig hebben. Daarbij is niet alleen een rol weggelegd voor mentoren en docenten, maar ook voor leerlingen zelf. Jezelf kunnen zijn en respect hebben voor elkaar en elkaars opvattingen is de beste garantie voor een plezierige schooltijd en optimale resultaten.
Iedere klas heeft een mentor. Het Marnix is in 2018-2019 gestart met een leerlinggericht mentoraat, waarbij de leerling vanaf klas 1 door de mentor gecoacht wordt bij zijn persoonlijke ontwikkeling. Onder begeleiding van zijn mentor leert de leerling steeds meer verantwoordelijkheid te nemen voor zijn eigen ontwikkeling en wordt hij eigenaar van zijn eigen leerproces. In het zogenaamde Colloquium presenteert de leerling aan zijn ouder(s) en mentor zijn plannen en resultaten. De mentor kan gebruik maken van een uitgebreide toolkit, die de school samen met een externe deskundige heeft ontwikkeld. In klas 1 hebben de leerlingen twee mentoruren, in de overige leerjaren een uur. De mentoren worden aangestuurd door de afdelingsleiders van respectievelijk onder - en bovenbouw. Deze structuur zal de komende jaren

in twee fasen verder geïmplementeerd worden, komend jaar in klas 1,2, 4 en 5 en het jaar erna in alle leerjaren. Het verder implementeren en borgen van het mentoraat is een van de ambities voor komende jaren.

Leerlingvolgsysteem

Het Marnix is een kleine school, waardoor de docenten de leerlingen over het algemeen goed kennen. Meestal geven zij hen meerdere jaren les. Veel kennis over de leerlingen is dus al informeel aanwezig in de hoofden van de medewerkers. Dat neemt niet weg dat het belangrijk is gegevens, gesprekken en afspraken te borgen door deze vast te leggen. Dat doen we in het leerlingvolgsysteem SOM. Met alle nieuwe leerlingen wordt een kennismakingsgesprek gevoerd. In het gesprek wordt ook naar bijzonderheden gevraagd, zodat vanaf het begin hiermee rekening gehouden kan worden. Leerlingen die zich aanmelden worden vanuit het digitale OT-systeem ingevoerd in ons leerlingvolgsysteem SOM. Ook bijzonderheden die eventueel in het kennismakingsgesprek naar voren zijn gekomen worden hierin vastgelegd. Mentoren en afdelingsleiders leggen jaarlijks hun (korte) verslagen van gesprekken met leerlingen en ouders en de afspraken die zij maken vast in SOM. Ook de schoolmaatschappelijk werkster en eventuele andere begeleiders van extra ondersteuning doen dat. Ook de testuitslagen van de CBOtest en diataaltoetsen worden opgenomen in SOM. Alle vakdocenten van een leerling, zijn mentor en de schoolleiding hebben toegang tot deze gegevens (tenzij deze als vertrouwelijk is aangemerkt: daartoe heeft een beperkte groep medewerkers toegang). Leerlingen houden een eigen portfolio bij waarin ook zij vastleggen wat ze met de mentor besproken hebben, wat ze nodig hebben aan begeleiding en de afspraken die zij maken. Middels het rapportagesysteem CumLaude hebben alle docenten toegang tot overzichten van de vakresultaten per docent, per vak en per leerjaar, zodat inzichtelijk is hoe toetsen door leerlingen worden gemaakt en hoe zij scoren bij de verschillende docenten en vakken. Dit geeft de docenten informatie over de kwaliteit van hun toetsen en lessen. De informatie vanuit dit soort gegevens nog beter kunnen lezen en gebruiken is een van de ambities van de komende jaren.

Extra zorg en schoolondersteuningsprofiel

De afdelingsleiders dragen de zorg voor de zorgleerlingen uit hun leerjaar (zorgcoördinaat). Met de schoolmaatschappelijk werker en de begeleider passend onderwijs vormen zij het zorgteam. Het zorgteam onderhoudt de contacten met externe specialisten. Binnen de school hebben we de volgende zorg beschikbaar:

- Coördinator hoog- en meerbegaafden: de school heeft beleid voor hoog- en meerbegaafden ontwikkeld en heeft een coördinator hoogbegaafdheid. De coördinator hoogbegaafdheid is verantwoordelijk voor het afnemen van de IST/FES en SVL testen en de bespreking hiervan met afdelingsleider en mentor. Voor leerlingen die meer uitdaging nodig hebben organiseert de coördinator hoogbegaafdheid mogelijkheden om dat te bereiken. Dat kan zijn door docenten te vragen in de les verdiepingsstof aan te bieden. Het kan ook zijn door leerlingen deel te laten nemen aan verbredingsprojecten binnen of buiten de school. De coördinator hoogbegaafdheid informeert mentoren en afdelingsleiders welke leerlingen hij begeleidt en welke vorderingen worden gemaakt.
- Coördinator onderpresteerders; naast succesvolle leerlingen die goede prestaties halen en zelfstandig een extra programma kunnen volgen, hebben we binnen school ook te maken met onderpresteerders. Deze leerlingen zijn niet direct te stimuleren door het aanbieden van extra uitdaging. Het gaat hier om leerlingen die negatief gedrag vertonen en niet gemotiveerd zijn om te leren, maar wel (heel) slim zijn. Zij komen in aanmerking voor een persoonlijk motivatie plan (PMP). Het uitgangspunt van PMP-begeleiding is het aangaan van een persoonlijk contact. De leerling wordt uitgedaagd om zijn zelfkennis te vergroten, zodat de leerling ontdekt wat voor hem van waarde is. Ook kan naar voren komen welke problemen de leerling ervaart en wat hem belemmert om te presteren. Het doel is de leerling handreikingen te geven om zijn schoolloopbaan met meer succes en minder problemen te doorlopen.
- Faalangstreductietrainer: leerlingen die dat nodig hebben, kunnen op school een faalangstreductietraining krijgen. Deze training wordt gegeven door eigen docenten die daartoe zijn opgeleid.
- Schoolmaatschappelijk werk: de school heeft een schoolmaatschappelijk werkster in dienst. Deze maakt deel uit van het zorgteam. De schoolmaatschappelijk werkster onderzoekt met de leerling waarom het niet zo goed gaat op school, wat het probleem is en waar mogelijke oplossingen kunnen liggen. Soms is het nodig om de ouders te betrekken bij hulp aan de leerling, bijvoorbeeld als een verwijzing naar een voorziening voor geestelijke gezondheidszorg (GGZ) verstandig lijkt. De mentor en de afdelingsleider worden door middel van een kort verslag op de hoogte gehouden van de stappen en afspraken die de schoolmaatschappelijk werkster en de leerling/ouder(s) samen maken tijdens hun gesprekken. Daarbij wordt de geheimhoudingsplicht door de schoolmaatschappelijk werkster strikt in acht genomen.
- Vertrouwenspersoon: leerlingen die willen praten over vervelende ervaringen met seksuele intimidatie, discriminatie, agressie of geweld kunnen terecht bij een vertrouwenspersoon.
- Begeleider Passend Onderwijs: aan de school is een begeleider Passend Onderwijs verbonden. De BPO biedt leerlingen begeleiding die moeite hebben met plannen en organiseren en aan leerlingen met een aandoening in het autistisch spectrum. Hij kan ook fungeren als mentor bijzondere zorg.
- Huiswerkbegeleiding en bijlessen: op het Marnix Gymnasium wordt dagelijks tussen 14.20 en 18.00 uur huiswerkbegeleiding gegeven door medewerkers van Lector Studiebegeleiding, een commercieel huiswerkinstituut, dat huiswerkbegeleiding aanbiedt aan leerlingen die extra ondersteuning kunnen gebruiken bij het plannen, maken en leren van huiswerk. Voor minder draagkrachtige leerlingen kunnen betalingsregelingen getroffen worden.

Schoolondersteuningsprofiel

Sinds 1 augustus 2014 is de Wet Passend Onderwijs van kracht. Een belangrijk onderdeel van passend onderwijs is dat scholen zorgplicht hebben. Het Marnix behoort tot het samenwerkingsverband passend onderwijs Koers-VO, het samenwerkingsverband van scholen voor voortgezet onderwijs in de regio Rotterdam. Vanuit de Wet Passend Onderwijs hebben de scholen met elkaar de opdracht voor elke leerling in onze regio passend onderwijs te verzorgen: onderwijs en ondersteuning die passen bij wat de leerling nodig heeft om zich goed te ontwikkelen. Daartoe heeft het Marnix, net als elke andere school, een schoolondersteuningsprofiel geschreven waarin duidelijk wordt welke zorg de school kan bieden en welke niet. Het ondersteuningsprofiel wordt elk jaar bijgesteld. Het samenwerkingsverband Koers-VO heeft een coördinerende rol hierbij. Het schoolondersteuningsprofiel van het Marnix is te vinden via www. koersvo.schoolprofielen.nl.

10. PERSONEELSBELEID

Het Marnix bestaat op 1 oktober 2019 uit 63 medewerkers. Daarvan behoren 48 medewerkers tot het onderwijsgevend personeel, 11 medewerkers tot de geleding van het onderwijs ondersteunend personeel en 4 medewerkers tot de schoolleiding. De schoolleiding van het Marnix bestaat uit de directie en twee afdelingsleiders. De directie wordt gevormd door de rector, tevens algemeen directeur CVO, en het lid algemene directie. De schoolleiding bestaat op 1 oktober 2019 uit een vrouw (rector) en een man (lid algemene directie). Bij de afdelingsleiders is sprake van twee vrouwen. Met inachtneming van artikel 32d WVO is er derhalve geen verplichting tot het opstellen van een document inzake evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding.

Visie

Het personeelsbeleid is van wezenlijk belang voor de kwaliteit van het onderwijs en de schoolontwikkeling. Binnen het Marnix krijgen docenten de ruimte en het vertrouwen om het onderwijs zo vorm te geven dat zij hun eigen kwaliteiten en talenten optimaal kunnen benutten. Docenten dragen vanuit een positief-pedagogische houding bij aan leerresultaten, motivatie en tevredenheid van leerlingen. Zij beschikken over een grote vakkennis en zijn in staat tot transformatief handelen, waardoor zij met veel verschillende leerlingen en situaties om kunnen gaan. Docenten reflecteren op hun lessen en resultaten en nemen hier verantwoordelijkheid voor. We verwachten van onze medewerkers dat zij functioneren in overeenstemming met de identiteit van de school, zoals verwoord in de missie en visie. Daar waar alle leerlingen een curriculum met klassieke vorming doorlopen, wordt ook van de personeelsleden verwacht dat zij het gymnasiale karakter van de school onderstrepen. Ons personeelsbeleid is erop gericht goede docenten aan te nemen en te behouden en er zorg voor te dragen dat zij goede docenten (kunnen) blijven, ook als de wereld om ons heen verandert. Dat doen we door het aanbieden van coaching van nieuwe docenten, een effectieve gesprekscyclus, een ruimhartig scholingsbeleid, veel aandacht voor personeelszorg en een levensfase – en leeftijdsgericht personeelsbeleid. Om ontwikkelingsgericht personeelsbeleid verder te brengen dromen we van meer aandacht voor persoonlijke ontwikkeling, scholing en de balans tussen ruimte en richting. De medewerker tevredenheid is heel hoog (score 8,5 in 2018).
Een aandachtspunt is het verbeteren van de gesprekscyclus met aandacht voor werkdruk en persoonlijke ontwikkeling.
Er is behoefte aan meer kennisdeling en richting zonder inperking van de ruimte.

Werving en begeleiding nieuwe docenten

Op het Marnix willen we onderwijs aanbieden dat gegeven wordt door bevoegde docenten, die op didactisch en pedagogisch gebied in staat zijn het leren van leerlingen te bevorderen. De kwaliteit van het onderwijs betreft niet alleen de lessen, maar ook de zorg voor leerlingen en de omgeving waarin gewerkt wordt. De school werft bij voorkeur docenten met een eerstegraadsbevoegdheid. Bij 39 van de 46 docenten is dat nu het geval. De school stimuleert docenten met een tweedegraads bevoegdheid om een eerstegraadsbevoegdheid te halen. Met docenten in opleiding worden heldere afspraken gemaakt over de termijn van afstuderen. Het Marnix streeft daarnaast naar diversiteit in het personeelsbestand. Bij het aannemen van nieuwe medewerkers wordt hier - bij gelijke geschiktheid - rekening mee gehouden.
In het geval van de werving van nieuwe directieleden maakt zowel een ouder als een leerling – en in elk geval één van beide afkomstig uit de betreffende MR-geledingen - deel uit van de benoemingsadviescommissie.
Elke medewerker die nieuw is benoemd wordt begeleid door één van de docentcoaches. Dat gebeurt door intervisiebijeenkomsten en individuele lesbezoeken en gesprekken. De schoolleiding voert voortgangsgesprekken, bezoekt een aantal lessen en beoordeelt het functioneren.

Scholing en ontwikkeling

Scholing

Alle medewerkers volgen op gezette tijden scholing om bij te blijven en hun deskundigheid te vergroten. De invulling hiervan is een wederzijdse verantwoordelijkheid voor werkgever en werknemer. Het scholingsbeleid is erop gericht om medewerkers in staat te stellen zich de vereiste competenties eigen te maken. Daarin ligt de verantwoordelijkheid voor de eigen ontwikkeling en voor het verloop van de eigen loopbaan in eerste instantie nadrukkelijk bij de werknemer.

Terugkerende onderwerpen bij scholing zijn in elk geval:
- vakinhoud
- didactisch en pedagogisch handelen
- mentoraat
- ontwikkeling competenties, zoals omschreven docent profiel LB, LC, LD

Een deel van de (na)scholing wordt voor ingevuld door de schoolleiding. Deze is gerelateerd zowel aan de beleidsontwikkeling zoals die omschreven is in het schoolplan en het zorgplan alsmede aan de kwaliteitseisen die aan het onderwijs van een gymnasium worden gesteld (door leerlingen, ouders, ministerie en inspectie). Deze nascholing wordt aangeboden op studiedagen.
Een ander deel van de scholing vindt plaats op basis van individuele behoeften en wensen van een medewerker. Afspraken over de gewenste scholing en ontwikkeling worden door school en medewerker gemaakt, eventueel in het functioneringsgesprek. De nascholing wordt bekeken in samenhang met de beleidsontwikkeling van de school.

Ontwikkeltijd

Buiten het recht op scholing heeft elke docent naar rato van zijn werktijdfactor 31 klokuren ontwikkeltijd tot zijn beschikking. Hiervoor zijn in de jaaragenda 5 werkdagen ter beschikking gesteld. De ontwikkeltijd dient voor verdieping, verbreding of verrijking. Hetgeen ontwikkeld wordt dient te passen in het algemene schoolbeleid, zoals verwoord in het schoolplan of zorgplan of door de directie te zijn gefiatteerd. Docenten die meer ontwikkeltijd nodig hebben kunnen in overleg met de directie een beroep doen op onderwijsontwikkeluren.

Intercollegiale lesbezoeken

Ontwikkeling wordt niet alleen gerealiseerd door scholing. Ook door onderlinge samenwerking, intervisie, uitwisseling en begeleiding ontwikkelt elke medewerker kennis en vaardigheden behorend bij de benodigde competenties.
Voor komende jaren is een van de ambities dat alle docenten minimaal een keer per jaar de les van een collega bezoeken en dat zij ook minimaal een keer per jaar een collega in hun eigen les ontvangen en samen deze lessen nabespreken op basis van de kijkwijzer Transformatieve School.

Gesprekscyclus

Het Marnix kent al jaren een gesprekscyclus met functionerings- en beoordelingsgesprekken. Afdelingsleiders voeren de functioneringsgesprekken, de directie de beoordelingsgesprekken. Elke medewerker heeft elk jaar een gesprek, waarin de functionerings - en beoordelingsgesprekken elkaar afwisselen. Een leerlingenevaluatie is een van de verplichte bronnen voor het gesprek: de docent vraagt vooraf 2 klassen de evaluatie in te vullen. Op deze manier hebben leerlingen invloed op het functioneren van hun docenten.
De afgelopen jaren werden de gesprekken niet altijd als effectief of motiverend ervaren en de voorbereiding en verslaglegging vragen onevenredig veel tijd. Wel zien alle betrokkenen het belang van jaarlijkse gesprekken in. Teneinde de effectiviteit van de gespreksvoering te vergroten is een werkgroep gestart om een ander beleid te ontwerpen. Daarbij zal het gaan om jaarlijkse functioneringsgesprekken (geen beoordelingsgesprekken meer), waarvan de medewerker zelf verslag maakt. Zowel de leidinggevende als de medewerker brengen gesprekspunten aan. De leerlingevaluatie en het lesbezoek zullen belangrijke bronnen blijven. Uitgangspunt voor het nieuwe ontwerp is dat dit op basis van het waarderend perspectief geschiedt. Een van de ambities voor komende jaren is het verder uitwerken en daarna uitvoeren van deze nieuwe vorm van de gesprekscyclus.

Personeelszorg

Naast bovengenoemde professionalisering wordt ook de nodige aandacht besteed aan de bevordering van de teamspirit, het gezamenlijk werken aan de gestelde doelen van de school en een cultuur waarin we rekening met elkaar houden en iedereen zich veilig voelt. Dat uit zich onder meer in:

- aandacht voor gezamenlijke activiteiten (werkgerelateerd en in de ontspannen sfeer)
- aandacht voor lief en leed
- aandacht en waardering voor elkaar
- arbeidsomstandigheden: bij de verdeling van de taken wordt gestreefd naar goede balans tussen werk en privé-situatie

In dit kader is een van de ambities komend jaar ook het moderniseren van de personeelskamer als onderdeel van de verbouwingsplannen.

Levensfase- en leeftijdsgericht personeelsbeleid

Binnen het integraal personeelsbeleid houdt de schoolleiding rekening met de persoonlijke belangen en mogelijkheden van medewerkers. Docenten verrichten naast hun lestaak zowel algemene als specifieke taken. Wat betreft de specifieke taken kunnen docenten jaarlijks een formulier invullen, waarop zij aangeven welke taken zij voorkeur willen uitvoeren. Een van de ambities voor komende jaren is dat deze verdeling vooral gebeurt op basis van talenten.
Binnen de kaders van de CAO is het mogelijk maatwerk afspraken te maken, aansluitend bij de individuele behoeften van de medewerker. Er zijn voor de verschillende leeftijdsgroepen specifieke voorzieningen ingericht. Daarbij worden de medewerkers in de volgende categorieën ingedeeld:

Uitgegaan wordt van beginnende medewerkers: zij worden intensief begeleid en gecoacht, zodat zij in staat zijn zich verder te professionaliseren en ontwikkelen. De school zet hierbij meer ervaren medewerkers in als coach. Beginnende docenten hoeven ook nog niet het totale aandeel specifieke taken te voldoen.
Ervaren medewerkers: voor hen zijn er professionaliseringsmogelijkheden die passen bij hun reeds verworven competenties en eigen ambities, en die bovendien aansluiten op de onderwijsvisie, het beleid, de organisatie en de ambitie van de school (zie ook bij- en nascholing).

Medewerkers met jonge kinderen: voor deze medewerkers zijn op basis van de CVO-VO faciliteiten beschikbaar zijn op het vlak van zwangerschaps-, bevallings- en ouderschapsverlof. In overleg kijken de medewerker en de leidinggevende naar een optimale invulling.

Oudere medewerkers: een aantal medewerkers maakt gebruik/kan gebruik maken van de overgangsregeling en het overgangsrecht (CAO VO) Wat betreft invulling van specifieke taken, wordt waar mogelijk rekening gehouden met individuele omstandigheden.

Professioneel statuut

In het professioneel statuut leggen docenten en schoolleiding de rechten van docenten vast op een aantal gebieden, zoals waar de docent autonoom in is. Een werkgroep is gestart om voor het Marnix een Professioneel Statuut op te stellen. Een van de ambities komend jaar is het vastleggen van dit statuut.

11. KWALITEITSZORG

Tijdens de schoolplanperiode krijgen de kwaliteitsaspecten van het onderwijs, de onderwijsprocessen en het personeelsbeleid blijvend aandacht; zij zijn ingebed in de beleidscyclus van permanente verbetering. Om de kwaliteit van ons onderwijs te meten en te bespreken, maken we gebruik van verschillende kwaliteitsinstrumenten, die worden ingezet om het beleid te evalueren. Ook worden er tijdens verschillende personeelsbijeenkomsten onderdelen van het beleid geagendeerd, besproken en geëvalueerd. Naar aanleiding van de (tussentijdse) evaluaties wordt het ingezette beleid waar nodig aangepast.
De kwaliteitszorg is wat betreft het onderwijskundig beleid zowel gericht op de opbrengsten (rendement, instroom/doorstroom/uitstroom, gemiddeld cijfer SE en CE) als op kwaliteit van de lessen. De wettelijke kaders vanuit het ministerie en de inspectie vormen de basis.
De school heeft al jaren haar onderwijsresultaten op orde. De school gebruikt een aantal systemen om de kwaliteit te borgen. Hierin maken we onderscheid tussen intern en extern. Voor de komende jaren zet de school vooral in op verhogen van het lesrendement: meer effectieve leertijd per les. Hiertoe is het nodig dat docenten onderwijsresultaten kunnen interpreteren en op basis hiervan lessen en/of toetsen aanpassen. Daarnaast kunnen docenten veel van elkaar leren door elkaars lessen te bezoeken en te bespreken. Het programma Transformatieve school (p.29) is ook gericht op het vergroten van effectieve leertijd.

Kwaliteitszorg intern

Periodieke monitoring resultaten

Het eerste en misschien wel belangrijkste kwaliteitsinstrument is de periodieke monitoring van de cijfers door docenten, secties en afdelingsleiders. De afdelingsleiders beoordelen elke periode de resultaten per vak en gaan indien nodig in gesprek met een docent of sectie. Een van de ambities voor komend jaar is de docenten te trainen in het gebruik van CumLaude, zodat zij nog meer inzicht krijgen in hun toetsresultaten.

Sectiegesprekken en sectieplannen

Daarnaast voert de schoolleiding jaarlijks met elke sectie een gesprek, waarin o.a. de onderwijsresultaten besproken worden. Op deze manier worden eventuele ontsporingen vroegtijdig ontdekt en bijgesteld. De secties zullen komend jaar hun sectieplannen afronden. In het sectieplan beschrijft elke sectie de visie op het vak, de bijdrage van het vak aan persoonlijke vorming, socialisatie en kwalificatie en het toetsbeleid. De schoolleiding ziet erop toe dat de sectieplannen jaarlijks geactualiseerd worden.

Intercollegiale lesbezoeken

Nieuw komend jaar zijn de collegiale lesbezoeken die docenten bij elkaar zullen doen in het kader van verbetering van de kwaliteit. Dit is een vervolg op de intervisiebijeenkomsten van het programma Transformatieve School. Docenten hebben de informele lesbezoeken als zeer zinvol ervaren en willen hier graag mee doorgaan. Dit is dan ook een van de ambities voor komende jaren.

Functionerings- en beoordelingscyclus

De school heeft een functionerings- en beoordelingscyclus: elke medewerker heeft in principe jaarlijks een gesprek. De cyclus van het ene jaar functioneren en het navolgende beoordelen wordt niet als voldoende werkbaar ervaren. Zowel de voorbereiding als de verslaglegging kosten onevenredig veel tijd. Daardoor komen afdelingsleiders en schoolleiding er niet aan toe met elke medewerker een gesprek te voeren. Daarom is een werkgroep bezig geweest om een nieuwe opzet te ontwerpen. Daartoe is een eerste voorstel bij de schoolleiding ingediend. Een van de ambities voor komend jaar is een herziene cyclus vast te stellen op basis van het waarderend perspectief.

Kwaliteitszorg extern

Tevredenheidsenquêtes

Jaarlijks worden tevredenheid enquêtes afgenomen bij de leerlingen en tweejaarlijks bij personeel en ouders. Afgelopen voorjaar 2019 is dat ook gebeurd. De tevredenheid is bij alle groepen hoog in verhouding tot het landelijk gemiddelde (leerlingen 6,6, ouders 8,2, veiligheid 9,5, personeel 8,2).

Enquête zelfstandig gymnasia

Daarnaast wordt er jaarlijks onder de zelfstandige gymnasia een enquête gehouden. Deze enquête wordt ingevuld via Venster VO en biedt gelegenheid om de resultaten van het Marnix te vergelijken met die van de andere zelfstandige gymnasia. Dit digitale instrument is ontwikkeld door de Inspectie en VO-raad als hulpmiddel voor de bewaking van de onderwijskwaliteit en de horizontale verantwoording.

Planning en Control gesprekken

Met de Raad van Bestuur vindt 3x per jaar een Planning & Control-gesprek plaats, waarin zowel onderwijsinhoudelijke als financiële onderwerpen worden besproken. Dit kan eventueel tot afspraken met de Raad van Bestuur leiden aangaande verbeterpunten. De afgelopen jaren was hiertoe geen aanleiding: de RvB was op alle gebieden tevreden met de resultaten van het Marnix.

Collegiaal visitatietraject

Een keer in de vijf jaar neemt het Marnix deel aan het collegiale visitatietraject, dat binnen CVO is in samenwerking met SCO Lucas in Den Haag is ontwikkeld. Bij dit visitatietraject kiest de school een tweetal thema's aan de hand waarvan de intercollegiale gesprekken plaatsvinden.

12. FINANCIEN

Het financieel beleid van het Marnix Gymnasium is erop gericht de ambities van de school waar te maken. Dat betekent investeren in onderwijs, kwaliteit, personeel en huisvesting met behoud van een verantwoorde vermogenspositie. Er wordt zorgvuldig omgegaan met de beschikbare middelen.
Het uitgangspunt is dat financiën maximaal wordt ingezet voor het primaire proces; onderwijs. De onderwijskundige beleidskeuzes en de keuzes op het gebied van personeelsbeleid en kwaliteitszorg op basis van de kernwaarden persoonlijke ontwikkeling, verantwoordelijkheid en verbondenheid vertalen we naar een beleidsrijke meerjarenbegroting. De randvoorwaarde hierbij is dat de formatieve uitgaven niet hoger mogen zijn dan de inkomsten.

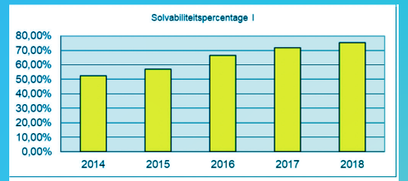
Financiële kengetallen

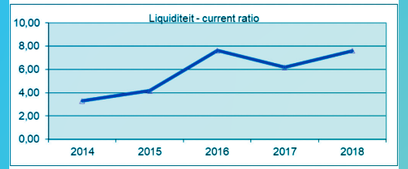
Het Marnix heeft een sterke financiële basis met een goede balanspositie en wil deze positie ook in de toekomst behouden. Het eigen vermogen is opgebouwd uit algemene reserves en bestemmingsreserves. Deze reserves zijn aanwezig om tekorten te kunnen opvangen en bieden beperkte ruimte om naast de reguliere bekostiging onderdelen uit het schoolplan te financieren.
Alle kengetallen (uit jaarrekening over 2018) voldoen aan de voorgeschreven adviesnormen van de commissie Don die binnen CVO gehanteerd worden. Alle voorzieningen zijn op peil en er zijn voldoende reserves om eventuele tegenslagen (bijvoorbeeld sterker dalende leerlingaantallen) op te vangen.

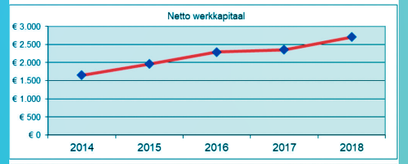
In de afgelopen jaren is een bestemmingsreserve aangelegd met het oog op een verbouwing van ons pand aan de Essenburgsingel. Om alle onderwijs op één locatie te kunnen geven, om het onderwijs extra te versterken en om ook op termijn een aantrekkelijke school te blijven in het Rotterdamse onderwijsveld, zal met eigen middelen een investering van ca. 1 miljoen gedaan worden. Hoewel de reserves dan dalen zal het Marnix Gymnasium ook na deze investering ruimschoots voldoen aan de gestelde financiële kaders.

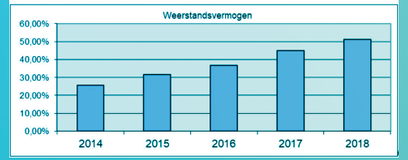
Externe geldstromen (sponsoring)

Het Marnix verwerft niet structureel via sponsoring en advertenties aanvullende financiering. Wanneer toch incidenteel extra inkomsten worden verkregen, zullen deze worden ingezet voor de verbetering van de organisatie, de kwaliteit van het onderwijs of de leef- en werkomstandigheden op school.

13. TOT SLOT

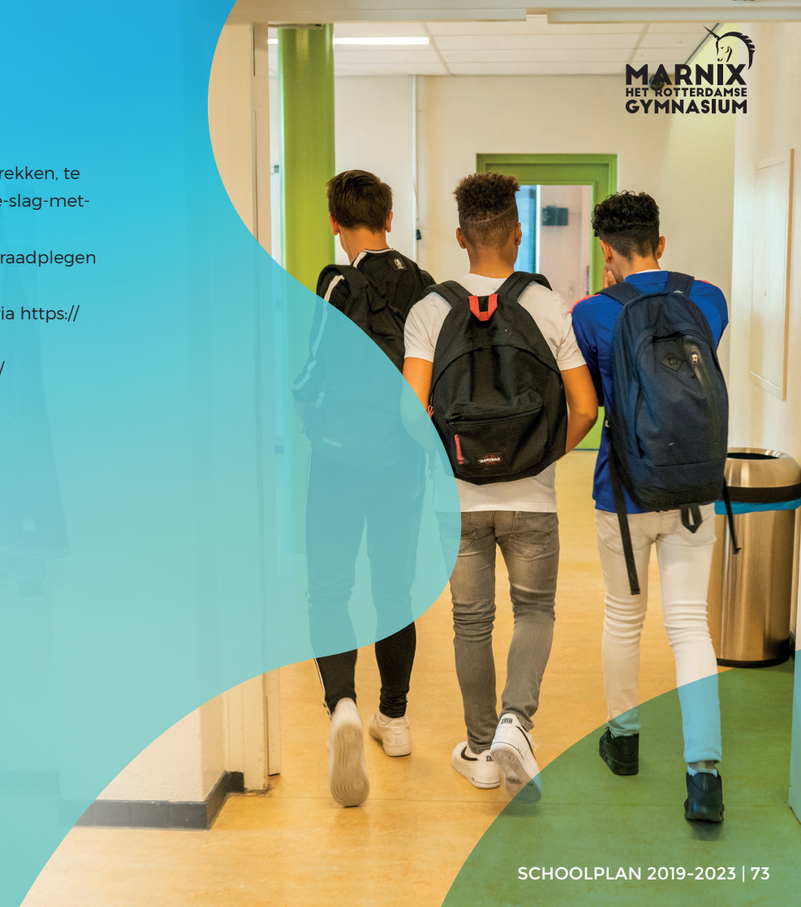
Dit schoolplan is geschreven vanuit het waarderend perspectief. De doelen zijn helder geformuleerd en direct terug te leiden naar onze ambities. Maar de weg daarnaar toe ligt niet vast. We hebben eerste stappen geformuleerd. De komende jaren zullen we gezamenlijk de volgende stappen formuleren, daarbij de ingeslagen weg vervolgend. Elk schooljaar zal per ambitie geëvalueerd worden welke voorgenomen doelen bereikt zijn en welke niet. Dit wordt vastgelegd in een jaarverslag. Op basis hiervan zullen de vervolgstappen voor het nieuwe schooljaar geformuleerd worden, die opgenomen zullen worden in een activiteitenplan. Het schoolplan is hierdoor een groeidocument: een levend en actueel beleidsplan dat daadwerkelijk richting geeft. Op deze manier kan het Marnix Gymnasium een lerende organisatie zijn en haar ambities verder verwezenlijken: eind 2023 zullen de richtinggevende uitspraken dan geen richting meer geven, maar realiteit zijn.

14. BRONNEN

- **Cooperrider, D.L.,** Diana Whitney (2005), Appreciative Inquiry: A Positive Revolution in Change.
- **Nieuwelink, H.,** (2016), Onderwijs in burgerschap: wat scholen kunnen doen, Kohnstamm Instituut, Amsterdam.
- **Pols, W.,** (2012), Goed onderwijs en de cultuur van het meten van Gert Biesta, te raadplegen via https://www.boomhogeronderwijs.nl/media/6/9789059318137_inkijkexemplaar.pdf.
- **Schoolplan Het 4e Gymnasium,** (2019), Amsterdam, te raadplegen via https://www.het4egymnasium.nl.
- **Schoolplan Gymnasium Beekvliet,** 2019), St.Michielsgestel, Beekvliet, te raadplegen via https://gymnasiumbeekvliet.nl.
- **Teeuwisse, E., (2013),** De basis van waarderend perspectief, te raadplegen via: https://www.kessels-smit.com/files/2013_Teeuwisse_Timmermans_-_De_basis_van_het_waarderend_perspectief.pdf.
- **VO-Visiedocument (2019),** te raadplegen via https://cvo.nl.

Overig:

- Aan de slag met waarderende ontwikkelgesprekken, te raadplegen via http://www.vonkelen.nl/aan-de-slag-met-waarderende-ontwikkelgesprekken/.
- Schoolgids Marnix Gymnasium 2019-2020, te raadplegen via https:/marnixgymnasium.nl.
- Zorgplan Marnix Gymnasium, te raadplegen via https://marnixgymnasium.nl.
- Scholen op de Kaart, te raadplegen via https://scholenopdekaart.nl.

NOTITIES

WWW.MARNIXGYMNASIUM.NL